

2025. december

FTH

FELSŐ-TISZA HÍRADÓ

A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság dolgozóinak lapja • LXIV. évfolyam 4. szám

Kiértékeltek a 2025.
évi védműfelülvizsgálat
eredményeit

30 éve történt az 1995.
évi karácsonyi árvíz

Szakmai tanulmányúton
jártunk Ausztriában

03 **Köszöntő** Filep Gyula

VÍZTUDOMÁNY

04 **ASZÁLY AKKOR ÉS MOST - A 2022-ES ÉVI RENDKÍVÜLI ASZÁLY ÉS A 2025. ÉVI VÍZHIÁNY ELLEN IVÉDEKEZÉS HIDROMETEOROLÓGIAI ELŐZMÉNYE ÉS MEGALAPOZOTTSÁGA** Nagy Zoltán

HÍREK

08 **KIÉRTÉKELTÜK A 2025. ÉVI VÉDMŰFELÜLVIZSGÁLAT EREDMÉNYEIT** Lucza Zoltán

12 **KÖZÖSEN SZEMLÉLTÜK A TERÜLETI VÉDELMI BIZOTTSÁGGAL A KRASZNA VÉDVONALAIT** Gere Csaba

14 **HÁZIGAZDÁI VOLTUNK AZ ORSZÁGOS VÍZGYÚJTÓ-, VÍZKÉSZLET-GAZDÁLKODÁSI ÉS VÍZMINŐSÉG-VÉDELMI ÉRTEKEZLETNEK** Veres József

16 **AMIT A MUNKAVÉDELMI KÉPVISELŐRŐL TUDNI KELL** Samu Gabriella

16 **2025. ÉVI MÁSODIK ÜLÉSÉT TARTOTTA A TERÜLETI VÍZGAZDÁLKODÁSI TANÁCS** Szikora Julianna

HIDROMETEOROLÓGIA

19 **A 2024 25-ÖS HIDROLÓGIAI ÉV ÉRTÉKELÉSE** Potor Anita

TANULUNK/SZEMÉLYI HÍREK

21 **ELVÉGZETT ÉS TERVEZETT KÉPZÉSEK, TOVÁBBKÉPZÉSEK** Luczáné Madai Zsuzsanna

21 **ADR OKTATÁST SZERVEZTÜNK** Ambrusz László

22 **SZEMÉLYI HÍREK** Szilágyi Enikő

22 **ÚJ SZAKÁGAZATI VEZETŐ A VÍZRENDEZÉSI ÉS ÖNTÖZÉSI OSZTÁLYON, VALAMINT A MŰSZAKI BIZTONSÁGI ÉS HAJÓZÁSI SZOLGÁLATNÁL** Végső Viktor, Paragh Tamás

23 **AKIKRE BÜSZKÉK LEHETÜNK** Luczáné Madai Zsuzsanna, Sárosi Adrienn

MHT/SZAKSZERVEZETI HÍREK

25 **MHT HÍREK** Szikora Julianna

27 **SZAKSZERVEZETI HÍREK** Sárosi Adrienn

28 **A KÖZALKALMAZOTTI TANÁCS HÍREI** Dr. Márki Zoltán

EGY KIS TÖRTÉNELEM

29 **30 ÉVE TÖRTÉNT AZ 1995-ÖS KARÁCSONYI ÁRVÍZ - BODNÁR GÁSPÁR EMLÉKEI** Sárosi Adrienn

KÖNYVAJÁNLÓ

31 **A VÍZÜGYI SZOLGÁLAT 70 ÉVE (1953-2023) A VÍZÜGYI KÖZLEMÉNYEK KÜLÖNSZÁMA** Dr. Szlávik Lajos

HATÁRAINKON TÚL

32 **MAGYAR-UKRÁN VÍZMINŐSÉGI SZAKCSOPORT LABORATÓRIUMI SZERVEZETEINEK MUNKATALÁLKOZÓJA** Veres József

32 **MAGYAR-ROMÁN VÍZMINŐSÉGI ALBIZOTTSÁG TALÁLKOZÓJA** Veres József

34 **SZAKMAI TANULMÁNYÚTON JÁRTUNK AUSZTRIÁBAN** Dajka István, Filep Gyula, Varga Attila

EGYÉB

36 **A DEBRECENI EGYETEM HALLGATÓI JÁRTAK NÁLUNK** Ambrusz László

36 **IDÉN IS KÖSZÖNTHETTE A MIKULÁS GYERKŐCEINKET** Fülöp Zoltán

37 **NAGY VÍZÜGYES ELŐDEINK** Farkasné Galyas Nóra, Somogyi Csaba

39 **NINCS TÖKÉLETES ÉLET, DE MI MEGTÖLTHETJÜK PILLANATOKKAL** Labant Sándorné

KÖSZÖNTŐ

Kedves Olvasó!

Közeledik az év vége, ilyenkor akarva-akaratlanul mérlegre helyezzük az elmúlt esztendőt. Mit is adott nekünk ez a változatos, kihívásokkal teli év? Mindenekelőtt új vízgazdálkodási feladatokat és tapasztalatokat. A gazdálkodás a többlet javak hasznosításáról, eltárolásáról, észszerű elosztásáról, szűkös időkben beosztásról, takarékoskodásról szól. 2025 vízgazdálkodását ez utóbbi határozta meg területünkön, de kijelenthetjük, hogy országosan is. Erre válaszként program született gyors és hatékony intézkedések megtételére, melyek a súlyos vízhiány káros hatásainak mérséklését szolgálták. Egyfelől rég nem látott lehetőséget kaptunk ideiglenes vízkivételi művek kiépítésére, vízfolyási akadályok eltávolítására, vízkormányzásban, illetve vízvisszatartásban kulcsfontosságú műtárgyak felújítására, másfelől komoly kihívásokkal találtuk szemben magunkat.

Bár a vízpótlás és annak feladatköre kitüntetett figyelmet kapott, mindvégig ott volt velünk az örök feladat, védműveink fenntartása is. Megszokott, éves ritmust követő tevékenységünket újra kellett gondolni. A munkaszervezés, az anyagellátás logisztikája átalakult és hamar alkalmazkodtunk a megváltozott feltételekhez.

Az ideai felfokozott tempó is igazolta az évszázados tapasztalatot, miszerint szükségben kovácsolódnak az erős közösségek. A szükséglet adta a víz krónikus hiánya, a gyorsan és eredményesen végrehajtható feladat, közösségnek pedig itt vagyunk mi, vízügyesek. Vettük a telefont, helyszíni szemlét

tartottunk, szinteket mértünk, szivattyúkat üzemeltettünk, javítottunk, lakossággal, gazdálkodókkal, polgármesterekkel egyeztetünk. A víz kijutott a tájba, nem vitte el sem a Tisza, sem a Szamos. Látható eredményeket tudtunk felmutatni.

A feladat összekapcsolt bennünket a vezetőséggel, a szakágazatokkal, a területi egységekkel. Sok segítséget kaptunk és gyakran mi is viszont segíthettünk. Az elért eredmények között sorakoztak a megújult műtárgyak, felújított, vagy újonnan kiépített vízkivételi helyek, kitisztított csatornamedrek, feltöltött tározók és egy együttműködő, egymást segítő - kiegészítő közösség.

A csapatszellemet korábban a rendszeres árvizek és belvizek építették, ápolták, a jövőben talán ezt a szerepet nagyrészt a vízhiány elleni védekezés veszi át.

Jó volt a közös munka, amely eredményre vezetett. Úgy gondolom, ameddig ez így lesz, mindegy, hogy mi jelenti a feladatot, árvíz, belvíz, vízhiány, vízminőségi havária, a Vízügy helyt fog állni.

Tekintsünk bizakodva az elkövetkezendő esztendőre, most pedig hangolódjunk az ünnepekre! Áldott Karácsonyt és Békés, Boldog Új Évet Kívánok minden kedves Kollégámnak, a Felső-Tisza Híradó változatos témákat felsorakoztató kiadásához pedig hasznos és kellemes időtöltést!

Filep Gyula
szakaszmérnök

Aszály akkor és most - A 2022. évi rendkívüli aszály és a 2025. évi vízhiány elleni védekezés hidrometeorológiai előzménye és megalapozottsága

Nagy Zoltán osztályvezető

Ahhoz, hogy megértsük a 2022-es, majd a 2025-ös aszály kialakulásának körülményeit, egy nagyobb, globális rendszerben kell gondolkodnunk, hiszen ez a klímaváltozás következményeként ránk nehezedő súly nem „helyi” sajátosság. Ennek a hosszú folyamatnak a létrejöttéhez a meteorológiai hátteret fogom ismertetni, majd rátérek a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén tapasztalt változásokra is, saját adatainkkal alátámasztva az aszály megjelenését.

A három alapvető fizikai-meteorológiai folyamat, amelyek leginkább felelősek a nagy kiterjedésű száraz és nedves időszakok kialakulásáért:

- a légköri nedvesség alakulása,
- a légköri cirkuláció,
- a felszíni (tenger és talaj) párolgás.

A légköri nedvességet tekintve minél melegebb a levegő, annál több vizgőzt tud felvenni anélkül, hogy telítetté válna. A telítettség szükséges feltétele a vizgőz kondenzációjának, a felhőképződésnek, végső soron a csapadéknak. Minél magasabb a hőmérséklet, annál több nedvesség kell a kondenzációhoz. Európában az aszály szempontjából ez azt jelenti, hogy a forró szaharai eredetű levegő telítetlenné teszi a légkört, így bár a nedvesség ott van a meleg levegőben, az nem tud kondenzálódni. A folyamat fordítva is igaz.

A légköri cirkuláció egyik jellemzője, hogy a légkörben a legtöbb nedvesség a trópusi területeken található. A magas hőmérséklet, a meleg tengervíz és a globális cirkuláció következtében jelenlévő légköri összeáramlás biztosítja a telített, vagy telítettség közeli légtömegek jelenlétét. A trópusi öv áramlási rendszere egy zárt egységet alkot. Ezzel szemben a nyugati szelek övének vízháztartása összességében inkább deficitese: több csapadék hullik, mint amennyi víz a felszínről a zónában légkörbe párolog. A trópusok és a mérsékelt égöv között elhelyezkedő leszálló áramlási

sú sivatagi öv markánsan elkülöníti a trópusi és a nyugati szelek áramlási rendszerét. A leszálló áramlású övben viszonylag kevés nedvesség jut a légkörbe, főleg az északi féltekén, ahol a terület jelentős részét a száraz Szahara uralja. A nyugati szelek öve a hiányzó nedvességet globális skálán tekintve keskeny, a sivatagi övön áthaladó csatornákon keresztül kapja a trópusi övezetekből.

A felszín (tenger-szárazföld) szerepe sem elhanyagolható. A légkör a legtöbb nedvességet a trópusi óceánoktól veszi fel, így a tengervízfelszín hőmérsékletben jelentkező anomáliák módosítják a párolgás mértékét. A legismertebb és a légkör globális vízforgalmát leginkább befolyásoló jelenségek a Csendes-óceán keleti partjainál jelentkező jól ismert El Niño (pozitív/többlet pára), illetve La Niña (negatív hőmérsékleti anomália lép fel/deficit) névre keresztelt folyamatok. A talajfelszín ugyancsak fontos szerepet tölt be a légköri vízforgalom során. Elsősorban nyáron a párolgó növényzet a talaj mélyebb rétegeiből is vissza tudja küldeni a nedvességet a légkörnek. A helyi záporok, zivatarok esetén a felhőbe jutó nedvesség egy része a talajból származik. Az így kialakult zivatarok légköri összeáramlást okoznak, nagyobb távolságokból is összegyűjtik a nedvességet, amely ugyancsak a felhőbe jut és a csapadék visszahullik a talajra. A bőséges talajnedvesség – a vegetációval együtt – egyfajta nedvesség puffer a helyi légköri folyamatok számára, amely megfelelő légköri labilitás esetén pozitív visszacsatolás kiindulója lehet. Erre példa a május végi, június eleji Médárd-időszak.

A szélsőséges aszályhelyzetek kialakulásának meteorológiai hátteréről is beszélnünk kell.

Ha a Csendes-óceán keleti partjainál erőteljes La Niña jelenség zajlik, amely hatására az óceán keleti partjainál hatalmas területen hűvösebb a

tengervíz a szokásosnál, globálisan párolgáshiányt jelent az egyenlítői régióban, emiatt a nyugati szelek övébe is kevesebb nedvesség jut fel. Az elmúlt években tapasztalható, hogy a nyugati szelek övében a globális átlagnál jobban emelkedik a hőmérséklet, így több nedvességre van szükség a telítettség eléréséhez, a csapadék kialakulásához. Ehhez jön még a trópusokról jövő nedvesítő hatás csökkenése, ami a ciklon aktivitás további gyengülését vonja maga után. Az északabbra húzódó ciklonok helyét megerősödő anticiklonok foglalják el, amelyek még jobban lezárják a nedves szállítószalagok útját.

A kontinensek felett a kevesebb felhőzet miatt nyáron növekszik a hőmérséklet, a forró levegő még inkább telítetlen lesz, erősítve a talaj és növény felszíni párolgását. A kiszáradó talaj és növényzet egy idő után egyáltalán nem párolog, így minden napsugárzásból származó energiabevitel a levegő további melegedésére fordítódik, kialakulnak az extrém hőhullámok.

A 2022-es és 2025-ös nyarak Európa szerte szélsőségesen aszályos időjárása nem egy gyors légköri váltás eredménye volt. Már 2020. szeptemberére ugyancsak erősen aszályos időszak alakult ki Közép-Európában, valamint 2024. nyara is az átlagnál melegebb és szárazabb volt.

A sokéves csapadék-, illetve léghőmérsékleti tábláink szerint területünkön megmutatkozik a meteorológiai aszály és a hidrológiai aszály is. Tekintettel arra, hogy az ideai naptári évnek még nincs vége, így a hidrológiai év adatait elemezzük.

Az elmúlt 75 év csapadék adatait növekvő sorrendbe állítva a legszárazabb évek rangsorát kaptuk. A folyamat megértése miatt most az időszak első 20 évének adatai láthatóak. Csapadékban legszegényebbek a következő hidrológiai évek bizonyultak (1. táblázat):

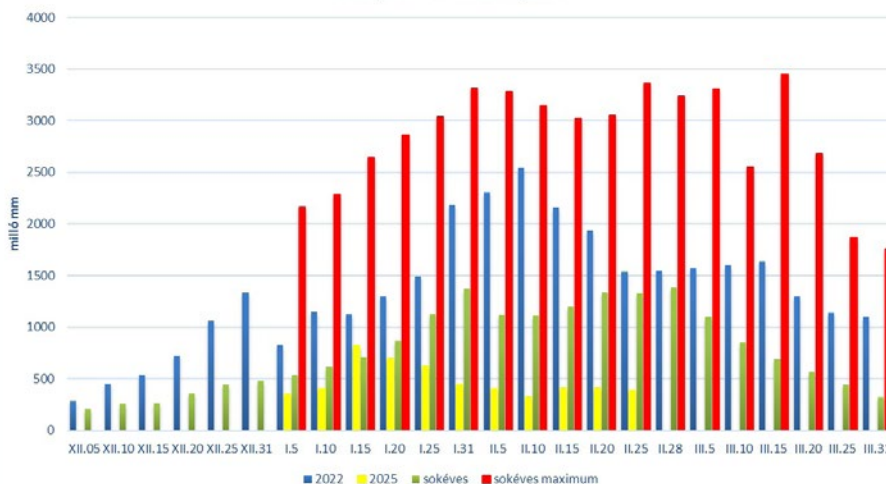
1. táblázat: A legszárazabb évek rangsora

Sorszám	Hidrológiai év	Csapadék (mm)	Előző év csapadéka (mm)	Utána következő év csapadéka (mm)
1	2015	435	569	690
2	1990	437	667	672
3	2012	438	591	635
4	2025	444	731	-
5	1973	449	546	798
6	1961	464	741	529
7	1971	470	692	546
8	1993	475	489	532
9	2022	480	553	678
10	1992	489	672	475
11	1976	490	613	671
12	1956	491	806	657
13	1969	510	574	692
14	1983	511	662	587
15	1987	517	597	656
16	1959	521	544	741
17	1962	529	464	616
18	1994	532	475	542
19	2003	532	593	602
20	2007	536	710	657

Az ezredfordulót követő évek eltérő színnel vannak jelölve a táblázatban, mivel a léghőmérséklet drasztikus emelkedését is onnan lehet datálni. A táblázatban szereplő hidrológiai évek közül 6 év 2000 utáni. A táblázat tartalmazza a vizsgált száraz év előtti, illetve utáni évet is, annak szemléltetésére, hogy általában csapadékosabb évek vannak a csapadékban szegény évek előtt, illetve után. Például az 1973-as hidrológiai évben 449 mm csapadékot mértünk, viszont 1974-ben 798 mm-t. 1956-ban 491 mm csapadék volt, míg 1955-ban 806 mm (sokéves átlag 611 mm). Csapadékban szegény évek korábban is voltak, de légköri felmelegedés nem volt ilyen markánsan kimutatható. Télen volt hófelhalmozódás, amely pótolta a felszín alatti vízkészleteket, a talajkutak telítettsége 20-30%-kal több volt, mint napjainkban. A hőségnapok száma jelentős növekedést mutat az ezredforduló után. Végső összesítés szerint, a hőségnapok száma Nyíregyháza - Császárszálláson idén 60 volt (2022-ben 61), amikor a maximum-hőmérő 30°C feletti értéket mutatott.

A hófelhalmozódás mértékét 2022-ben, illetve 2025-ben a következő diagram mutatja (1. ábra). 2022-ben volt hófelhalmozódás a Tisza Bodrog feletti vízgyűjtőjén, mégis a csapadékhiány már olyan méreteket

öltött, hogy a rendkívüli aszály június végére ki tudott alakulni. Az idei hőszezonban a sokéves hőmennyiség egyharmada halmozódott fel, de az is tavasz előtt elolvadt.

1. ábra: A hófelhalmozódás mértéke a Felső-Tisza vízgyűjtőjén a 2021/2022-es illetve a 2024/2025-ös hóidényben

Az igazgatóság által elkészített léghő-statisztikát alapul véve a november - februári időszak sokéves alakulása vizsgálható meg. A felmelegedés mértékét meghatározó trendvonalról +3,4 °C olvasható le. Ez bizonyítja, miért nem halmozódhat fel a hó a területünkön. A hóborítási napok számát 1963 óta vizsgálva 2000 előtt 44 volt, az ezredforduló után ez a mutató 34-re csökkent. 1963-ban például 94

napon át volt hótakaró, a maximális hóvastagságot 1998-ban mértük Vásárosnaményban. Az utóbbi években néhány napon mértünk a területünkön hóvastagságot, az értékek 2-10 cm között alakultak. A változás drasztikus, a számok magukért beszélnek.

Ezek azok a mutatók, amelyek miatt megállapítható, hogy az ezredforduló előtt meteorológiai aszályal néztünk szembe, amely a csapadék időszakos hiányát jelentette. Aztán ezek többszöri ismétlése és összeadódása tartós vízhiányhoz vezetett, mely következtében csökkent a talaj nedvességtartalma, az erős párolgás segítette a beszívargás csökkenését, a vízfolyások hozama és a sekély felszín alatti vizek szintje is csökkent, fellépett a hidrológiai aszály. A meteorológiai aszály hirtelen jelentkezik és gyorsan fejeződik be, míg a hidrológiai aszály sokkal hosszabb ideig tart mind a kialakulását, mind a megszűnését tekintve.

Sajnálatos módon jelenleg hidrológiai aszály sújtja a területünket: a rendelkezésre álló vízkészletek történelmi átlag alatt vannak, sőt a talajvízszintek jelentős hányada folyamatosan legkisebb vízszinteken mozog. Tározóink feltöltöttsége október végére közel 50%-os. Ennek

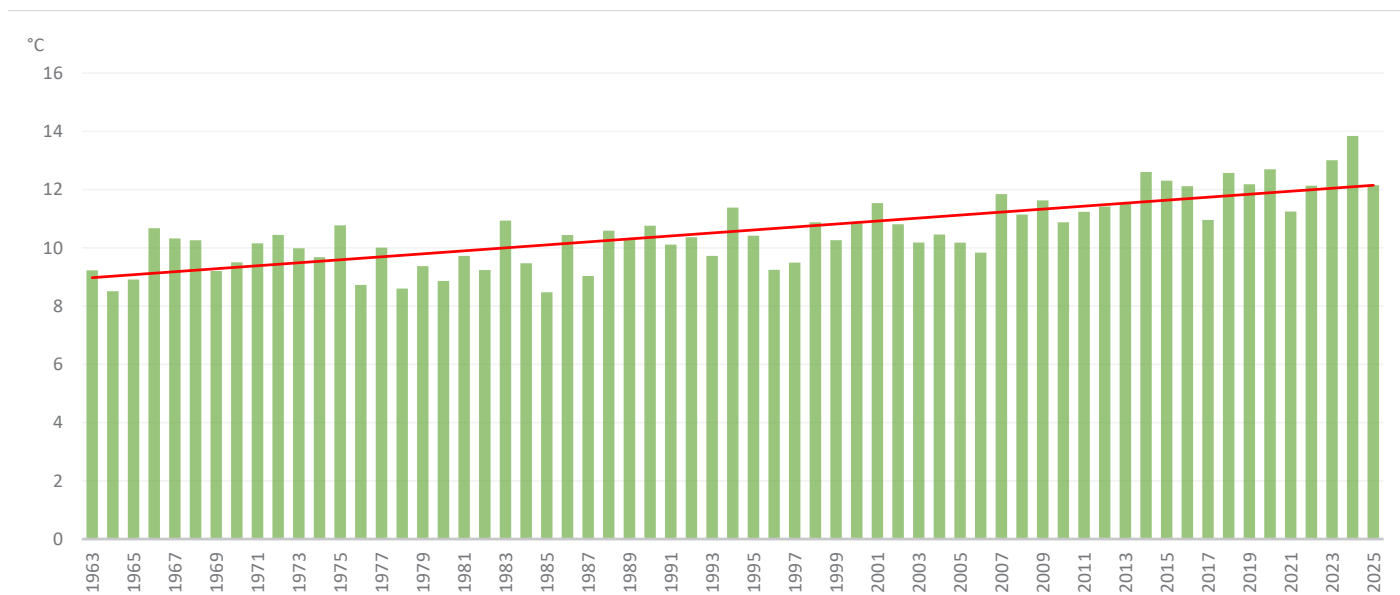
a feltöltöttségi szintnek az eléréséhez szükség volt szivattyúzásra, amely nélkül aszály idején kritikus vízszintcsökkenés lett volna tapasztalható. 2022-ben október végén 45%-os volt a tározóinkban tárolt vízkészlet.

Folyamatos, hosszútávú célja az igazgatóságnak a víz visszatartása, az aszály elleni védekezés, mert ahogy látható ez hosszú folyamat lesz.

Az aszályhoz a légköri felmelegedés nagyban hozzájárul. A felmelegedés mértékét az éves középhőmérsékletekre helyezett trendvonal (+3 °C) jól mutatja (2. ábra).

Működési területünk párolgás adatai szerint a 2022-es, illetve a 2025-ös évben is átlag feletti párolgást mérünk. A mért értékek a szabad vízfelület párolgását jelölik állandó víz

rint az átlagos talajvízsüllyedés. A maximális telítettséget 2010. decemberében dokumentáltuk, 85,1%-ot, amikor az éves csapadék 1003 mm volt (sokéves 610 mm). Jelen

2. ábra: Hidrológiai évre vonatkozó átlaghőmérséklet

A következő táblázat a legmelegebb hidrológiai évek rangsorát tartalmazza. Igazolja az ezredforduló utáni pozitív anomáliákat a sokéves átlagokhoz viszonyítva (2. táblázat). A hidrológiai éves felosztást használva, továbbra is a 2024-es év bizonyult a legmelegebbnek, 13,8 °C-kal. Az idei év a 8-ik helyen áll 12,2 °C-kal, egy tizeddel van csak lemaradva a 2022-es év.

2. táblázat: A legmelegebb évek rangsora működési területünkön

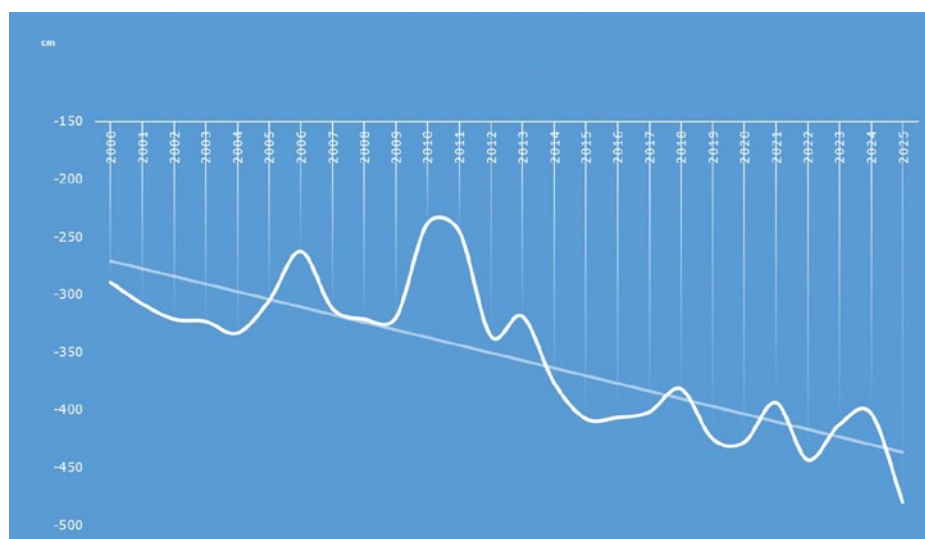
Sorszám	Hidrológiai év	Éves átlag (°C)
1	2024	13,8
2	2023	13,0
3	2020	12,7
4	2014	12,6
5	2018	12,6
6	2015	12,3
7	2019	12,2
8	2025	12,2
9	2022	12,1
10	2016	12,1

jelenlétében. A sokéves átlagos párolgás tenyészidőszakban 664 mm, 2022-ben 717 mm-t, 2025-ben 669 mm-t mérünk.

Kiemelt probléma a talajvízszint szinte folyamatos süllyedése. A süllyedés mértékét a terepszinthez viszonyítva 2000 után a következő diagram szemlélteti (3. ábra):

időszakban talajkútjaink átlagos telítettsége 8,4%.

A 2022-es év folyamán 100 talajkút feldolgozott adatai alapján 49 kút esetében érte el az addigi legalacsonyabb szintet, vagy került az alá a telítettség. Az idei év adatai még nem feldolgozott adatok, de a folyamatosan vizsgált 48 kút közül 2025.

1. ábra: Átlagos talajvízszint süllyedés a FETIVIZIG területén az ezredforduló után

Ebben az intervallumban, amikor máris a hidrológiai aszály kiterjedt, másfél méter volt a trendvonal sze-

októberéig 24 esetben mérünk LKV-szintet.

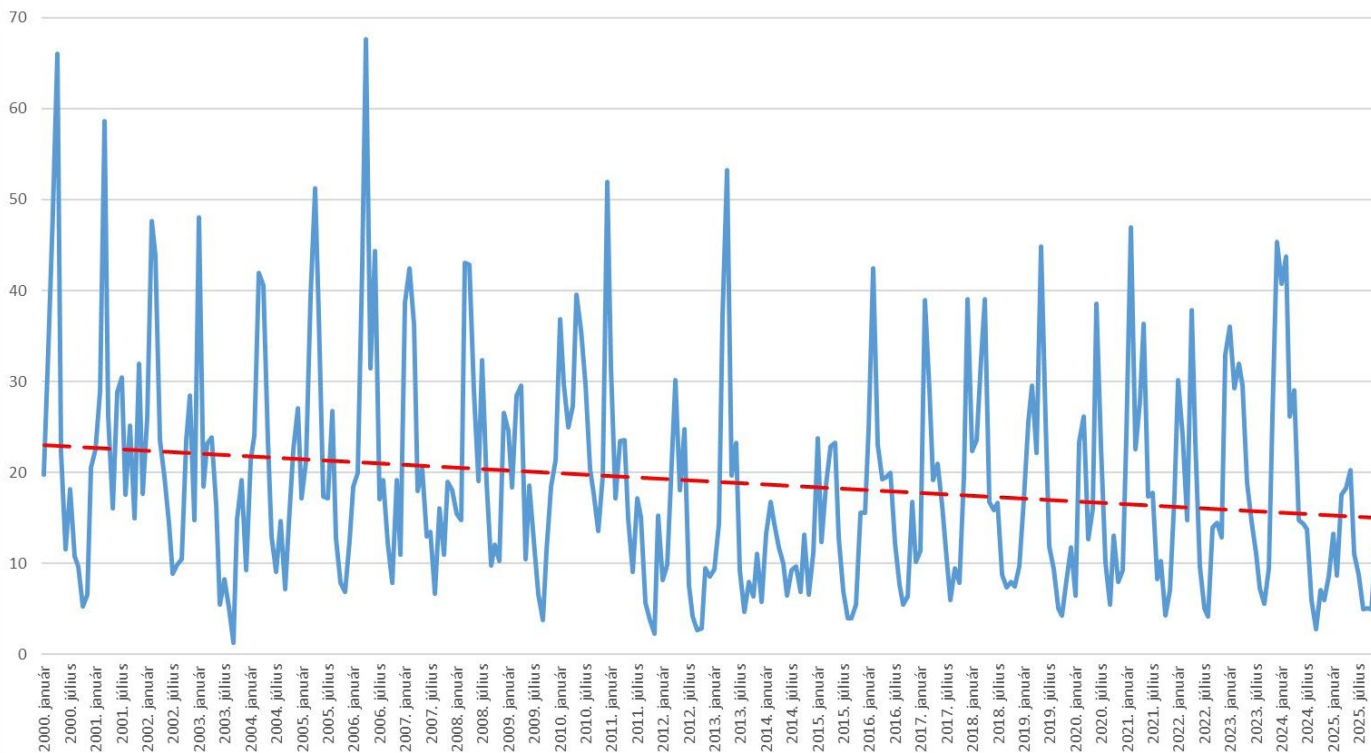
A Tisza és a mellékfolyók közepes vízszintváltozásait vizsgálva az észlelés kezdete óta, illetve a mederteltség alakulását 2000-től napjainkig, megállapítható, hogy kiemelt jelentőséggel bír, hogy mennyi víz érkezik a Tiszán a határszelvényen keresztül, hiszen ez határozza meg mikor, mennyi vízzel tudunk gazdálkodni. Tiszabecsen 1924 óta regisztráljuk a vízállást, a sokéves átlag -56 cm.

az érték 2000 előtt 60 cm volt, utána -11 cm, ami több, mint fél méteres csökkenést jelent.

A mellékfolyók (Túr, Szamos, Kraszna) vízjárását alapvetően határainkon túli tényezők alakítják, melyben meghatározóak a tározók. A magas vízálláskor betározott vízmennyiség pozitív hatással van a folyók kisvízes időszakában, hiszen nem engedi,

trendvonal azt mutatja, hogy Vásárosnaménynél 5%-os mederteltség csökkenés tapasztalható.

Összességében megállapítható, hogy a vizsgált két kiemelkedően aszályos év nem különíthető el egymástól, egy markáns folyamat részét képezik, melyben a hőmérséklet emelkedő, míg a vízkészletek csökkenő tendenciát mutatnak.

4. ábra: Mederteltség Vásárosnamény vízmércénél 2000-től (%)

Az ezredforduló előtti átlag -28 cm, 2000 után -141 cm a huszonöt éves átlag. Vízhozam adatok 1947 óta állnak rendelkezésre, a sokéves átlagos vízhozam 209 m³/s. 2000 előtt 219 m³/s volt az átlagos vízhozam, utána 189 m³/s. Vásárosnaménynél a sokéves átlagos vízállás 52 cm, ez

hogy a vízállás az aszályos, csapadékutánpótlás nélküli nyári időszakban kritikus szint alá süllyedjen.

A következő ábrákon (4. ábra) a Tisza Vásárosnaményi szelvényeinél láthatóak a havi közepes mederteltségek 2000-től. A diagramra húzott

Az időjárás ezen összetevőinek értékelése egyértelműen egy többéves, szárazabb aszályos időszakot határoz meg térségünkben, mely határozott lépéseket követel a vízgazdálkodástól.

A Szamos LKV közelében 2025. nyarán

Kiértékeltek a 2025. évi védműfelülvizsgálat eredményeit

Lucza Zoltán műszaki igazgató-helyettes

Sikeresen lezajlottak a 2025. évi védmű-felülvizsgálatok, amiken főmérnöként először vettem részt. Az eredményekről és annak kiértékeléséről az alábbi tájékoztatást adom.

Vízrajzi és adattári szakterület

A Vízejárási és Adattári Osztályon idén a 2018/2025. Korm. határozat keretében a vízszolgáltatási egységek monitoring fejlesztéséhez szükséges vízrajzi eszközbeszerzések valósultak meg. Ehhez kapcsolódóan 22 millió Ft értékben beszereztünk egy ADCP hajódrónt, melyet a kisebb csatornákon való vízhozammérés mellett megfelelő vízállások esetén a Tiszán, a Szamoson, a Krasznán és a Túron is alkalmazni tudunk. A Szamoson korábban hídról történt a mérés Csenget és Tunyogmatolcs szelvényekben. Ezen szelvények sem munkavédelmi, sem a mérés elvi feltételeinek szempontjából nem a legalkalmasabbak vízhozam-mérésre, azonban a drón használatával ezen hibák is kiszűrhetőek. Egyéb vízrajzi eszközöket pl: szondákat, akkumulátor töltőket is beszereztünk 3 millió Ft-ért. Az aszályvédekezés keretein belül egy darab vízhozammérő eszköz javítása is megtörtént 5 millió Ft összegben.

A védműfelülvizsgálati feladatok közül folyamatban van az ár- belvízi mércék bemérése és feltöltése a VÁM (vízrajzi állomás és mérőeszköz karbantartó alkalmazás) programba. Az állomások GPS-es bemérése

jól halad, az adatfeltöltés hosszadalmas, azonban amennyiben teljes körűen megvalósul, alkalmas lesz az ISO dokumentumok egy részének kiáltására.

Az őszi vízrajzi szakfelülvizsgálat során meghatároztuk a Vásárosnaményi törzsvízmerce karbantartását, melyet a Vízejárási és Adattári Osztály a Felsőszabolcsi Szakmérnökség munkatársaival közösen a felülvizsgálatot követően elvégezték. A munka során a vízmércét tartó „U – vasat” megfordítottuk és lefestettük, majd a vízmércét szintező műszer segítségével bemértük.

A bejárások során feladatként határoztuk meg a Kraszna-Kocsord távmérő állomás alépítményének átépítését is. A munkálatok elkészültek, mely során új befűző aknát építettünk, továbbá az aknától új KPE csövet helyeztünk el a műszerházig.

Nagyobb jövőbeni feladat a Tunyogmatolcsi törzsvízmerce kisvízi tartományában a vízmérce meghosszabbítása, valamint az állomás rekonstrukciója. Jelenleg a mérési tartomány -100 cm-ig van kiépítve,

ennek meghosszabbítása elsődleges szempont legalább -200 cm-es alsó méréshatárig.

ADCP hajódrón

A monitoring rendszer részét képező 5 vízminőségi szonda karbantartása folyamatos feladat az egész év folyamán. Idén ősszel Vásárosnamény és Szamosangyalos állomásokon megtörtént a szondák kiemelése, megtisztítása, továbbá a Vízügyi és Vízvédelmi Osztály segítségével a műszerek kalibrálása is. A szakmérnökségeken az előírásoknak megfelelően zajlik az észlelési, adatgyűjtési, adattovábbítási és fenntartási tevékenység, valamint a vízrajzi munka, a vízhozammérések és az adatrögzítés.

Éves karbantartási munkálatok elvégzése

Vízrendezési és öntözési szakterület

A 2025-ös év igen mozgalmas volt vízgazdálkodási vonatkozásban. A működési területünk észak-keleti részén belvízvédekezés, valamint a teljes területen vízhiány elleni védekezés volt. Ha a két egymással teljesen ellentétes intézkedéseket igénylő védekezési beavatkozásokat mértékét összevetnénk, akkor 2025-ben torony magasan az aszály elleni munkák győznek. Nézzük röviden a végzett védelmi feladatokat:

Belvízvédekezés

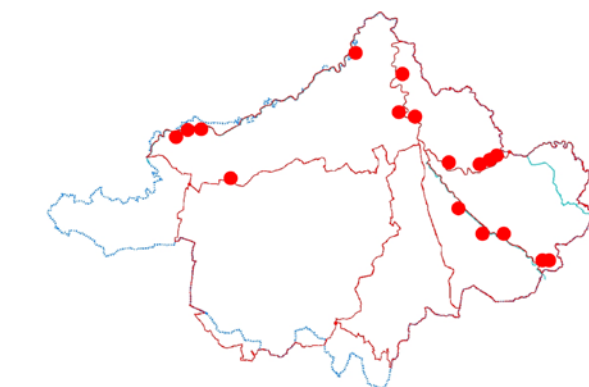
2025.03.20 - 2025.05.16. közötti időszakban I. fokú készütség keretében két felsőszabolcsi belvízvédelmi szakaszon végeztünk beavatkozásokat. Összesen 6,7 millió m³ káros belvizet emeltünk át 5 (Tiszaberceli, Csúrpárti, Zúgó, Csibaréti és Bözséri) szivattyúteleppel. A belvízi elöntések együttes mértéke alig érte el a 680 ha-t, inkább a területeken jelentkező (mezőgazdasági munkálatokat nehezítő) túlnedvesedett területek domináltak.

Belvízvédekezés és vízhiány elleni védekezés egyidőben

2025. május 31-én a tartós vízhiányok évközi kedvezőtlen hatásainak csökkentése érdekében elrendeltük a Nyírségi vízhiánykezelő körzetre az I. fokú, a Tisza-Szamosközi vízhiánykezelő körzetre pedig a II. fokú készütséget, amihez 15 nappal később a Felsőszabolcsi vízhiánykezelő körzet csatlakozott szintén II. fokkal. Ezzel olyan vízgazdálkodási helyzet alakult ki a működési területünkön, hogy egy időben belvízvédelmi és vízhiányvédelmi készütség is el volt rendelve. 2025. május 14-én a Beregi vízhiánykezelő körzetre is elrendeltünk II. fokú készütséget, így ebben az időpillanatban 1 belvízvédelmi szakaszon és 4 vízhiánykezelő körzetben volt készütség.

A belvíz megszűnését követően fokozódtak az aszály elleni beavatkozá-

Mobilszivattyús vízpótlások helyszínei

sok, melynek nagy lendületet adott az Aszályvédelmi Akcióterv (AVAT) május végi indulása, ami mind a hat vízhiánykezelő körzetünket érintette. 2025. június 06-án az összes körzetre II. fokú, majd 2025. július 02-án az összes körzetre III. fokú vízhiányvédelmi készütséget rendeltünk el, ami egészen augusztus végéig fenn volt tartva. A szeptemberi kétlépcsős mérséklést követően a készütségek 2025. október 03-án kerültek megszüntetésre.

116 km csatorna, 5 víztározó és 18 holtág, halastó, jóléti tó vízellátásáról gondoskodtunk. Összesen 6.335 ha területen volt közvetlen hatása a mobil szivattyús vízpótlásoknak.

2025-ben szinte folyamatosan üzemeltettük két vízpótló szivattyútelepünket (Rétközi és a Tiszabecsi), melyek a Tiszából 13,34 millió m³ vizet emeltek ki.

A beavatkozások során 17 helyszínen telepítettünk nagy teljesítményű mobil szivattyúkat, többségében 1 db/helyszínen, de egy helyszínen kettő, két helyszínen pedig 4 szivattyút beüzemeltünk be.

2025-ben mobil szivattyúk által végzett vízpótlásoknál a szivattyúk összes

- névleges teljesítménye: 8,705 m³/s,
- valós teljesítménye: 5,641 m³/s (65 % hatékonyság),
- üzem ideje: 23.484 üzemóra,
- emelési magasságai: 1,12 m – 9,82 m (átlag 5,4 m),
- folyókból kivett vízmennyiség: 18.457.074 m³,
- átemelt vízmennyiség: 22.108.021 m³ (2 helyszínen kétszeri átemelés volt!).

Így mobil szivattyúkkal és stabil szivattyútelepekkel a folyókból kivett összes vízmennyiség 2025-ben megközelítette a 32 millió m³-t. Az év folyamán 6,4 millió m³ víz gravitációs kivezetését is végeztük szintén folyókból és közel 13,7 millió m³ víz helyben tartását is végrehajtottuk a csatornáknak, valamint a tározókban.

A vízpótlásokon túl a vízmegtartások fokozása érdekében 16 műtárgy rekonstrukciója is megvalósulhatott. A védekezési feladatokban 250 vízügyi dolgozó és 110 közfoglalkoztatott vett részt.

Fenntartási tevékenység

Csatornák, műtárgyak:

A kezelésünkben lévő csatornahálózat (795 db, összesen 3.240 km csatorna) fenntartási feladatait - a rendelkezésre álló erőforrások kihasználásával - idén is megkíséreltük elvégezni. Alkalmaztunk mechanikus növényzetszabályozást kézi és gépi kaszálási módszerekkel, illetve kémiai növényzetszabályozást totális gyomirtószerekkel.

2025 októberéig csatornáink 38%-át tudtuk csupán lekaszálni. A kaszált vízelvezetőrendszereknek közel 72%-át egyszer, 24%-át kétszer, a maradék 4%-át háromszor, vagy többször kaszáltuk. Ez idén összesen 2.493 ha terület kaszálását jelentette, ami az elégséges (legalább kétszeri kaszálás a fontosabb csatornákon) mennyiséghez képest 26%-os, az ideális (legalább kétszeri kaszálás minden csatornán) kaszálandó felülethez képest 21%-os eredmény.

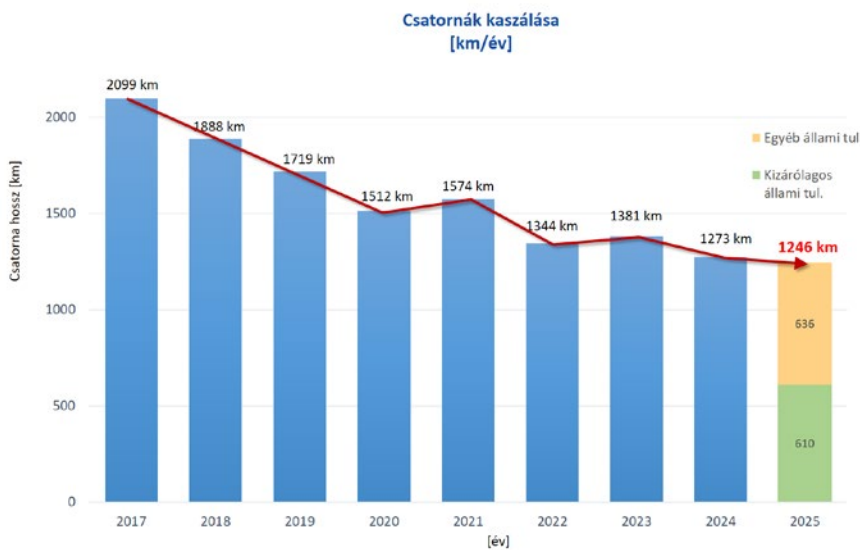
A közfoglalkoztatottak többsége a csatornák fenntartását végezte, kézi kaszálási munkákat hajtottak végre. A közfoglalkoztatási átlaglétsszámok évről-évre csökkennek, 2025-ben összesen 703 fő állt alkalmazásunkban.

Ebben az évben mindössze 329 km csatorna vegyszeres növényzetirtását végeztük el csatornáink több, mint 10%-án.

- 2014-óta idén volt a legalacsonyabb
- az elvégzett csatorna kotrási, iszapolási feladatok mennyisége, összesen 8 km hosszban,
 - a projektek hiányában csatorna rekonstrukciók 2025-ben nem voltak.

Mindezek ellenére a FETIVIZIG kezelésű csatornahálózat teljesítő képessége nem romlott, közel 60%-os szinten maradt!

Csatornákon, tározókon lévő - összesen 531 FETIVIZIG kezelésű - műtárgy 77%-a megfelelő állapotú, 21,5%-a javítandó és csupán 1,5%-a megszüntetendő, vagy átépítendő.

A 2025-ös csatorna kaszáltsági eredmény

Szivattyútelepek:

Az igazgatóság kezelésében lévő 27 (összteljesítmény 78,672 m³/s) belvízátelő szivattyútelep és 2 (összteljesítmény 2,6 m³/s) vízpótló szivattyútelep van. A szivattyútelepek gépei és gépészeti berendezései többségében üzemképesek és el tudják látni feladataikat. A szivattyútelepi magasépítmények állapota összességében megfelelő.

A 2025 évi őszi védműfelülvizsgálat eredményeként meghatározott főbb szakmai célok:

- Jelentős mértékben növelni kell a csatorna fenntartási (kaszálási, cserje irtási) feladatokat
- Közfoglalkoztatás kiesett erőforrásait gépi munkával pótolni kell (gépek kihasználtságának növelése)
- Fenntartásban rangsorolás szerinti munkavégzés (tervezés, munkaszervezés, végrehajtás)
- Vegyszeres növényzet irtást folytatni kell (tervezés, munkaszervezés, végrehajtás)
- Jelentős mértékben kell végezni csatorna rekonstrukciókat (többlet forrásokat igényelnek)
- El kell kezdeni a szivattyútelepek rekonstrukcióit (nagy költségei jelentős forrásokat igényelnek)
- Szakszerűen végrehajtott belvízvédekezés
- Vízhány kárelhárítás keretében még nagyobb mértékben vízvisszatartásokat, vízpótlásokat kell végezni

Ezeknek a céloknak a megvalósításához fontos, hogy a

- fenntartásra szánt keret növekedjen,
- időszűke géppark kerüljön megújításra és bővítésre,
- stabil létszámmal történjen a munkavégzés, csökkentve az elvándorlást,
- a megnövekedett feladatokhoz legyen létszámfejlesztés.

Árvízvédelem és folyógazdálkodás szakterület

Az árvízvédelmi létesítmények mennyisége 2023 óta nem változott. A 2022-ben és 2023-ban üzembe állított új létesítményeken - Tisza-Túr árvízi tározó, Kraszna és Batár töltések - a kivitelező alig győzte a garanciális javítások elvégzését, amelynek szakfelügyelete idén is sok munkát adott a szakaszmérnökségnek és a szakágazatnak.

A 2024. évi felülvizsgálat óta vízfolyásainkon árvíz nem volt és más

igazgatóságra sem mentünk árvízvédekezni. Ellenben 2025-ben két árvízvédelmi gyakorlaton vettünk részt. Előbb áprilisban az Országos Vízügyi Főigazgatóság (a továbbiakban: OVF) és az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság által szervezett országos árvízvédelmi törzsszervezési gyakorlat, majd májusban a KÖVIZIG Kisdelta tározó megnyitásával összekötött TAREK-OMIT gyakorlat aktív részesei voltunk.

Az 655 km árvízvédelmi töltés 23,1 km² kitevő gyeptakarójának kaszálása idén is alapvetően a fenntartógépekkel történt, amely nagy kihívást jelentett a szakaszmérnökségeknek, különösen azért, mert a gépkezelőket és a gátőröket is átvezényelték az AVAT vízpótlási munkáihoz. A szemlék alapján úgy értékeltük, hogy a kétszeri kaszálás és 17 km-en végzett gyepfelújítás ellenére az I. rendű töltések 8%-án (42,1 km) a gyeptakaró védelmi funkcióját

nem tölti be, vagyis felújítandó. Elsősorban a Felső-Szabolcsban és a Nyírben az özönnövények terjedése megállíthatatlannak tűnik.

Az aszfaltozott és a zúzottköves töltéskoronáink közül 138 km-en teljes felújításra volna szükség, bár az idén valamelyest végeztek nagyobb javítást a Felső-Szabolcsban a Tisza balparti töltésén. A Beregi és a Szamos-Kraszna-közi tározó töltésein a burkolat igencsak repedezett, amely balesetveszélyt jelent a kerékpárosoknak is. A töltésen való közlekedés rendjének betartásához szükség van a fokozott rendőri jelenlétre, a gátőr, a felügyelő és a rendőr közös járőrözésére, ugyanis a töltések sorompóit sok esetben nyitva kell hagyni az engedéllyel közlekedők számára, amely odacsábítja az engedéllyel nem rendelkező munkagépek használóit is.

A töltéstartozékok (szelvénykő, sorompó, telekhatárkő, rámpa, kerékvető) túlnyomó része funkcióját betölti, viszont az egységes kialakítás érdekében ezek cseréjét 2018 óta OVF utasítás írja elő, idén 256 db kihelyezését végeztük el.

A töltéseinket 853 ha-t kitevő erdősáv védi, amelyből idén véghasználat 21 ha-on volt, telepítést 13,5 ha-on, pótlást 2,7 ha-on végeztünk. Erdőápolást közfoglalkoztatottakkal, gépekkel és vállalkozó bevonásával összesen 69 ha-on végeztünk. Erdőápoláshoz nincs elegendő erőforrásunk és létszámunk. Nem megfelelő a véderdő 26,7 km töltés mentén, amely 100 ha erdőt érint. Erdőszerkezet természetesen átalakítása pályázat keretében 3 erdőrészen végeztünk munkát. Natura erdő támogatás 307 erdőrészletre, közel 900 ha-ra terjedt ki, amelyre idén 47,5 millió Ft támogatást kapott az igazgatóság. A veszélyes fák kivágása, valamint a hódok által okozott kár egyre több feladatot ad.

Az árvízi tározóink üzemképesek. Másodrendű töltéseink állapota általában megfelelő, kivéve a Szamos-Túr-közi zárógát kb. 7-800 fm szakaszát Csegöld térségében, ahol 1999. óta rézsúsvadások alakultak ki. A töltés helyreállításának terve már korábban elkészült, de a munka költségeihez a pénzügyi fedezet hiányzik.

A mőtárgyak a védvonal kockázatos helyeit jelentik. A kezelésünkben lévő 194 árvízes mőtárgy (ebből 165 zsilip) mindegyike karbantartott, üzemeltethető. Ennek ellené-

re - az őszi bizottsági felülvizsgálat megállapítása szerint - a mőtárgyak 23%-a teljes felújítást igényel, ebből 2 zsilipnél sürgős beavatkozás szükséges.

2025-ben felújítottunk 2 mőtárgyat. A vízvisszatartásra is fel kell készíteni a töltésben lévő zsilipeket, vagyis az elzárószerkezeteket úgy kellene kialakítani, hogy mind az árvízi, mind a belvízi terhelésre teljes zárást biztosítsanak. Nagymőtárgyaink közül a Túr-bukó felújítása időszerűvé vált, 2025-ben a Lónyay árvízkapu szegmenstábláinak korrózióvédelmét elvégezték. Árvízi tározók feltöltő és leürítő zsilipjei (6 db) jó állapotúak. A nagymőtárgyakon a 97/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet szerinti megfigyelési rendszer kiépítése még nem mindegyik létesítményen fejeződött be, viszont a mérések rendszeres végzése elkezdődött, 2026. év első felében befejezzük.

Az árvédelmi központok – a tiszaberceli kivételével, amely megsüllyedése miatt használhatatlanná vált – jó állapotban vannak. A magasépítmenyi fejlesztések, korszerűsítések lelassultak, csak kisebb javításokat végzünk. 40 gátórházból 26 korszerűsített. Aranyosapátiban (a tönkrement helyett) szerelvény új védelmi központot és gátórházat, amelynek a terve kész, de a kivitelezéshez a feltételek most sem adóttak.

A raktárakban tárolt védelmi anyagok mennyisége és minősége védekezés indításához elegendő, a dunai védekezéshez felhasznált 375.000 homokzsák visszapótlása megtörtént. Az elavult védelmi gépeket korszerűre kellene cserélni, a hordozható LED világító eszközök beszerzését folytatni kell (hiány 283 db).

A folyóinkon a nyári kisvízi szemle csak részlegesen sikerült, ugyanis a Tisza magyar-ukrán határszakasz és (a tartós kisvíz miatt) a Szamos szemléje elmaradt. Ennek ellenére megállapítható, hogy a folyószabályozási művek kb. 25-30%-a szorul nagyjavításra, vagy rekonstrukcióra. Tartós kisvizek miatt jellemző az inváziós növények erőteljes terjedése a mederben, a Szamoson a középzátonyok egyre terjedelmesebbek, amelyek az árvízlevezető képességet számottevően rontják. Kisminta kísérlet alapján a Tisza tiszaberdéi kanyar – ahol 2017-ben megállt a jég és 20 km hosszban veszélyes jégtorlódás alakult ki – bevédését meg kell tervezni és meg kell építeni. Külön említést érdemel, hogy a Kraszna meder vízszállító

képessége kb. 50%-ra csökkent, amelynek oka a meder elfajulása és a mederbe dőlt fa sokasága. A hódok is rásegítenek erre. A meder tisztítását elő kell irányozni.

A nagyvízi mederben a lefolyási viszonyok folyamatosan romlanak. Jellemző az inváziós növények erőteljes terjedése. A Krasznan és a Túron egyre terjed a hódok általi gátépítés. A Tisza tivadari szűkület kiemelt figyelmet érdemel, itt a terület tisztítását évről-évre elvégezzük. A nagyvízi meder jogi jelleg feljegyzést be kell fejezni, ugyanúgy a nagyvízi mederkezelési tervdokumentáció felülvizsgálatát is (2024. év végén három befejeződött a héttől). A nagyvízi mederben található épületek felmérését elvégeztük, 765 épületből 137 kialakítása szabályos csak (18%), vagyis a földszint nincs beépítve. Továbbra is van igény építmény engedélyezésére a nagyvízi mederben, amelyhez a jogszabály adta keretek között járulunk hozzá.

A FETIVIZIG védelmi szervezete elkötelezett, de jelentősen túlterhelt. Sokan több védelmi beosztást látnak el, ezért egyidejű ár-, és belvízvédekezésnél (vagy vízhiánykezelési készületségnél) már alacsonyabb védelmi fokozatban létszám átcsoportosítás, illetve külső erők igénybevétele válhat szükségessé! A 127 fős Védelmi Osztagunk kizárólag igazgatósági szakemberekből áll, akiknek egyéb védekezési beosztásuk is van, ezért az igazgatóság területén bevetetőségük korlátozott.

A határvízi együttműködés mindhárom relációban zavartalan, az árvízvédelmi létesítmények közös szemlét megtartottuk, a határ túloldalán a miénkhez hasonló karbantartási állapotokkal találkozhatunk.

Összefoglalva elmondhatjuk, hogy az árvízvédelmi létesítményeken védbiztonságot közvetlenül fenyegető hiányosságot nem tártunk fel, viszont nyugodtak nem lehetünk. A karbantartottsági állapotok romló tendenciája ellenére az elsőrendű árvízvédelmi védvonalak LNV szintű árvíz ellen védhető, viszont ehhez azonnali erőforrás átcsoportosításra, a védelmi szervezet megerősítésére, a létszám és a védelmi képesség növelésére van szükség. A védekezésben közreműködő és a védekezést segítő partnerekkel jó együttműködést kell fenntartani. A fenntartógépek, védelmi szakfelszerelés korszerűsítését folytatni kell.

Vízvédelmi és vízgyűjtő-gazdálkodási szakterület

2025-ben vízminőségromlással kapcsolatban összesen 13 bejelentés érkezett, ebből 3 esetben III. fokú készültség elrendelése vált szükségessé.

2025. március 25-én, a Kiskörei Vízlépcső felvizen feltorlódott jelentős mennyiségű uszadék eltávolítása érdekében a Berczel úszókotrót és Kitűzőhajót azonnal átvezényelte az OVF. A kotró hazaszállítása 2025. július 22-én megtörtént. A készültség 2025. október 18-án megszűnt.

Az elmúlt időszakban a működési területünkön illegálisan elhelyezett hulladékok is védekezési feladatokat adtak számunkra. Az idei évben is sok gondot okoztak a nem megfelelően működő szennyvíztisztító telepek. Élelmiszeripari üzemek esetében krónikus probléma az iszap felhalmozódása a mederben.

2025. május 20. – 2025. május 26. között kommunális hulladékszennyezés volt a Tiszán és a Szamoson. Ukrán Fél tájékoztatása alapján május 20-án román területről érkezett hulladék a Visó folyón. A Tiszán érkező hulladék észlelését követően 2025. május 20-án III. fokú készültséget rendeltünk el.

A középvízi mederben vízen úszó kommunális eredetű, nagyrészt PET hulladék eltávolítása érdekében a Tisza balpart 684+550 fkm szelvényében található vízkárelhárítási helyszínen a részleges mederzárát alakítottunk ki. Az uszadék eltávolítása a Záhony úszókotró, Otthon tanyahajó, III-as uszály, VI-os önjáró

Részleges mederelzárás Vásárosnaményban

uszály és a parton lévő munkagépek segítségével történt.

2025. május 21-én, 6:45 órakor a Szamos romániai szakaszán, az országhatártól számított 34 km-rel feljebb található vízminőségi kárelhárítási helyszínen, a pontonokból kialakított mederelzárás rögzítő kötelei elszakadtak és a szelvényben felhalmozott uszadékokat a folyó tovább szállította. Összes eltávolított mennyiség: 1.360 m³, válogatóba kerülő mennyiség: 145 m³ volt.

A vízminőség-védelmi létesítmények szakbizottsági felülvizsgálatai 2025. szeptember 9. és 11. között zajlottak le. A felülvizsgálat során a három szakaszmérnökség területén összesen 5 kárhely állapotának vizsgálata történt meg. A vízminőségi kárelhá-

rítási tevékenység, az igazgatóság működési területén lévő kiépített és kijelölt kárhelyeken elvégezhető. A védekezési anyagok, eszközök és gépek rendelkezésre állnak.

Igazgatóságunk Mintavevő Munkacsoportja (a továbbiakban: munkacsoport) az 1.500 mintavételi igényből, közel 650 vizsgálatot tudott elvégezni. Az eredmények kiértékelését a munkacsoport folyamatosan végzi. A vízvizsgálati eredmények jelentős segítséget nyújtottak az igazgatóság munkájához. Új feladatként jelentkezett a vízminőség figyelő szondák karbantartása és beállítása.

Ezúton is köszönöm minden kollégának az ezévi kitartó munkáját, jövőre is számítok hasonló teljesítményre!

Közösen szemléztük a Területi Védelmi Bizottsággal a Kraszna védvonalait

Gere Csaba szakaszmérnök-helyettes

Az elmúlt években hagyományá vált, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Területi Védelmi Bizottság (a továbbiakban: TVB, Bizottság) részt vesz az igazgatóság védmű-felülvizsgálatában, melynek keretében az idei évben október 28-án a 07.12. és 07.13. számú Kraszna jobb és

bal parti védvonalát tekintettük meg közösen. A Bizottság vezetője Kató Sándor igazgató úr volt. A TVB képviselőjében Román István főispán, a Bizottság elnöke, illetve a Bizottság tagjai, Nagy József a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgató-helyette-

se, Nagy Zoltán tű. alezredes, a TVB titkára, Gyenge László tű. alezredes, polgárvédelmi felügyelő, Illés Zoltán Attila r.őrnagy, Dr. Szűcs Gyula, a Mátészalkai Járási Hivatal hivatalvezetője és Ostorházi Sándor a Vásárosnaményi Járási Hivatal hivatalvezető-helyettese voltak jelen.

A kocsordi törzsvízmércénél a Bizottság

Dajka István az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály osztályvezetője a felülvizsgálati jegyzőkönyv vezetésével Valendorfean Barbara, míg az őri nyilvántartások, szolgálati könyvek vezetésének ellenőrzésével Varga Attila árvízvédelmi referenseket bízta meg.

A Bizottság tagjai a vásárosnaményi védelmi központban találkoztak, ahol Filep Gyula a Szatmári Szakaszmérnökség szakaszmérnöke előadást tartott a két árvízvédelmi szakasz történetéről és főbb jellemzőiről, majd ismertette beszámolóját a szakaszok felkészültségéről, az év során végzett feladatokról, valamint a szakfelülvizsgálatok megállapításairól. Szakaszmérnök úr a beszámolója során kitért az elmúlt években megvalósult fejlesztésekre. A felülvizsgálat időpontjában az „Árvízi biztonság növelése a FETIVIZIG területén” című projekt keretében megépült aszfalt koronaburkolat garanciális javítási munkálatai zajlottak.

A Bizottság az elfogadott útvonalon megtekintette a védelmi szakasz létesítményeit. A bejárás alkalmával a krasznai gátörök szintén beszámoltak az elmúlt egy év feladatairól, az elvégzett munkákról. Elmondták javaslataikat, terveiket a következő évekre vonatkozóan.

A bejárás során a Bizottság megtekintette a Kraszna j.p. 8+000 tkm szelvényében lévő Szamos-Kraszna közti tározó leürítő műtárgyát. A műtárgy éves üzempróbája megtörtént, a felhúzó szerkezetének negyedévenként mozgatható felülvizsgálatát elvégeztük, a mozgatószerkezet jól működik.

A Bizottság beiktatott egy megállót az M49-es autópályán épülő, Krasznát keresztező hidjánál. A kivitelezés

ütemesen zajlik, az igazgatóság a műveinket érintő munkálatok során szakfelügyeletet ad.

A szemlét követően a Bizottság az alábbi főbb megállapításokat tette:

- A Kraszna folyó teljes hosszában problémát jelentenek a mederbe dőlt és a tövestől becsúszott fák, melyek a meder elfajulásához, illetve a hasznos vízszállító keresztmetszet csökkenéséhez vezetnek. 2021-ben a Kraszna j.p. 1+300 – 5+500 tkm és a Kraszna j.p. 4+300 – 9+800 tkm szelvények közötti bedőlt és becsúszott fák kiszedése megtörtént. Az azóta eltelt időben a vegetáció jelentősen meg-

Őri beszámoló

erősödött ezeken a szakaszokon, ami hátrányosan befolyásolja a vízszállító képességet. A folyó teljes hazai szakaszán szükség lenne a lefolyási viszonyok javítására a folyómederben és a partél közelében is.

- A védvonalak mentén egyre gyakoribb a hódok által okozott kártétel. Az állatok több esetben nagyméretű

fákat döntöttek a kisvízi mederbe, ezzel vízfolyási akadályt képezve. Az árvízvédelmi töltésekben kárt nem okoztak.

A szemle végén feladatok meghatározására is sor került, melyeket a védelmi szakaszon a következő évben el kell végezni.

A TVB-vel eleinte külön, immár több, mint 10 éve pedig közösen tart szemléket az igazgatóság, melyek beépültek a védmű-felülvizsgálati naptárba is. A Bizottság mindig aktívan vesz részt a felülvizsgálatban, a közös szemléknek rendszerint pozitív a visszhangja. A résztvevők egyrészt megismerkedhetnek az igazgatóság feladataival, az elvégzett munkával, fejlesztésekkel és a felmerülő problémákkal, másrészt a személyes kapcsolatok is szorosabbá válhatnak egy-egy ilyen védmű-felülvizsgálati nap során. Az igazgatóság TVB-vel való együttműködése különösen erősnek és hatékonynak mondható. Erre szükség is van, hiszen vészhelyzet esetén a Bizottság közvetlen kéréssel tud fordulni a honvédség felé anyag, eszköz, illetve munkaerő biztosítása érdekében, mely által a szükséges beavatkozások sokkal gyorsabban megvalósíthatóak. Az együttműködés kölcsönös, az igazgatóság szintén részt vesz a TVB munkájában. November eleji ülésükön beszámoló keretében mutattuk

be a védműveink állapotát, illetve a téli-tavaszi felkészülésünk helyzetét. Összességében elmondható, hogy a TVB és az igazgatóság közötti együttműködés példaértékű, melynek értéke egy jövőbeli ár- vagy belvízi vészhelyzet esetében fog igazán megmutatkozni.

Házigazdái voltunk az Országos Vízügyi Főigazgatóság (a továbbiakban: OV) részvételével szakági értekezlet volt Vásárosnaményban, a Hunor Hotel és Étteremben. A program jelmondata „A vízügyi- és vízkészlet-gazdálkodás, valamint a vízminőség-védelem aktuális kérdései” volt. Az első napon a vízkészlet- és vízügyi-gazdálkodás, a második napon a vízminőségvédelem volt a téma.

Veres József osztályvezető

2025. november 25-26. között a 12 Vízügyi Igazgatóság és az Országos Vízügyi Főigazgatóság (a továbbiakban: OV) részvételével szakági értekezlet volt Vásárosnaményban, a Hunor Hotel és Étteremben. A program jelmondata „A vízügyi- és vízkészlet-gazdálkodás, valamint a vízminőség-védelem aktuális kérdései” volt. Az első napon a vízkészlet- és vízügyi-gazdálkodás, a második napon a vízminőségvédelem volt a téma.

A rendezvényt Gacsályi József műszaki főigazgató-helyettes nyitotta meg. Ismertette a 2025. évi vízhiány elleni védekezés és a vízkészletek összefüggéseit és a jövőbeli feladatokat. Kató Sándor igazgató bemutatta a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területét és tevékenységét. A térségre jellemző felszíni és felszín alatti vizeket súlytó vízhiány és annak kezelése nagy hangsúlyt kapott előadásában. Keresztény Mihály fősztályvezető, a vízügyi- és vízkészlet-gazdálkodással, valamint a vízminőség-védelmi tevékenységgel kapcsolatos aktualitásokról beszélt. 2024-ben meghatározott feladatok: Dinamikus vízkészlet gazdálkodás, VGT4, Vízgazdálkodási adatszolgáltatások, Munkacsoportok, Vízminőség és Ágazati fejlesztési terv. Fontos feladat a projektek koordinálása és az aktív közreműködés. Jakus Ádám osztályvezető a fejlesztési irányokról, feladatokról és a várható projektekről beszélt. Két fejlesztési terv van, a Vízügyi Ágazat vízkészlet-gazdálkodási fejlesztési terve és a Vízügyi Ágazat vízminőség-védelmi fejlesztési terve.

A nap további részében megismertük a negyedik Vízügyi-gazdálkodási Terv aktualitásait és az ehhez kapcsolódó feladatokat. Időszerű téma volt a Vízhasználat (VH-FEV, VH-FAV és VH-MEZŐ) adatszolgáltatások

Gacsályi József műszaki főigazgató-helyettes (OV) mondott köszöntőt

online platformjának kialakítása. Ez az online felület gyorsabbá és hatékonyabbá fogja tenni a vízhasználók számára a statisztikai adatszolgáltatások teljesítését. Az idei évben megvalósult terület elárasztásokhoz kapcsolódóan a KDVVIZIG a talajvízre gyakorolt hatásokat vizsgálta

egyszerű modellszámítások alapján. A KÖVIZIG megvizsgálta a Holt-Sebes-Körös vízkészletét és vízminőségét a 2025. évi aszály idején.

Igazgatóságunk lehetőséget kapott, hogy bemutassa a működési terület vízkészlet-gazdálkodási sa-

Kató Sándor igazgató bemutatja igazgatóságunk tevékenységét

Igazgatóságunkról előadást tartott Veres József, Szabó Éva és Tutkovics Bernadett

játosságait és a szakterületen végzett tevékenységet. A felszíni és felszín alatti vizek tekintetében az elmúlt években folyamatosan vízhiányos állapotok alakultak ki. Ebben a feszített vízkészlet-gazdálkodási helyzetben intézkedésekre van szükség a még meglévő vízkészletek védelme érdekében. 2017-ben öntözés fejlesztésére rendelkezésre álló készletek meghatározásához elkészült egy Vízkészlet-gazdálkodási Térségi Terv, amely 2019-ben felülvizsgálatra került. A Terv meghatározta a felhasználható vízkészletek kontingenseit. Sajnos az igények növekedése miatt a kontingensek kimerültek, át kell térni az állapotértékelésen alapuló vízkészlet-gazdálkodásra. A „Felszín alatti vízhasználatok szabályai a különleges vízkészlet-gazdálkodási körzetekben” című előadásban Szabó Éva felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási referens ismertette a felszín alatti vizekkel kapcsolatos problémákat (pl: vízszint süllyedést, illegális vízhasználatok hatásait) és a készlet-gazdálkodás új eljárásrendjét.

A nap végén a 12 vízügyi igazgatóság beszámolt a vízvédelmi és vízgyűjtő-gazdálkodási szervezeti egységek működésének jelentős nehézségeiről, megoldandó feladatairól. Az igazgatóságokon általános gond a szakemberhiány. A nyugállományba vonuló dolgozók pótlása nehezen lehetséges, emellett nehézséget jelentenek a hiányos adatbázisok (pl: VKJ, OKIR). Az ÉMVIZIG-nek nehézségei voltak a TIKEVIR üzemeltetésében. Javasolták a vízminőségi kárelhárítási gyakorlat szükségességének felülvizsgálatát.

A vízminőségvédelem témakörében bemutatuk a Felső-Tisza hulladékmentesítési rendszerünket és a külföldi vízgyűjtőkről érkező vízfolyások vízminőségi helyzetét. Tutkovics Bernadett felszíni vízkészlet-gazdál-

kodási referens a FETIVIZIG Mintavédező Munkacsoport 10 éves szakmai tevékenységét ismertette.

Tájékoztatást kaptunk a parajdi hávária kapcsán bekövetkezett marosi sószennyezésről. Az ÉDUVIZIG a ragadós száj- és körömfájás járvány vízvédelmi aspektusait, műszaki megoldásokat, közigazgatási nehézségeket és anomáliákat ismertette. A „Vízvisszatartás vízminőségi feltételeinek meghatározása, vízminőségi monitoring koncepció kidolgozása” előadásban a NYUDUVIZIG bemutatót egy komplex, integrált döntéstámogató rendszert, amely a vízminőségi paraméterek, a talajtalajdonoságok és a területhasznosítás együttes figyelembevételével képes megbízhatóan meghatározni a felszíni árasztások optimális feltételeit, valamint előre jelezni azok várható környezeti és vízgazdálkodási hatásait.

A témakört záró fórum keretében tájékoztatást kaptunk a vízminősé-

gi kárelhárítás dokumentálásakor és elszámolásakor előforduló hibákról. Javaslatokat hallottunk a vízminőségi káresemények országos egységes kezelésére. A szeptember 17-én végrehajtott védelmi és biztonsági célú központi gyakorlat, Vízminőség-védelmi kárelhárítás rész végrehajtása sikeres volt, igazgatóságunk tevékenységét megdicsérték.

Összefoglalva a Vízgyűjtő-, Vízkészlet-gazdálkodási és Vízminőség-védelmi Értekezlet eredményes volt. Az elhangzott előadások az ágazati aktualitásokat tükrözték, szakmailag megalapozottak voltak, az előadók jól felkészültek. Az igazgatóságok tájékoztatást kaptak az ágazati fejlesztési irányokról, a közel jövő főbb feladatairól. A fórumok lehetőséget adtak az igazgatósági vélemények javaslatok ismertetésére. A résztvevők elégedettek voltak a szervezéssel, az ízletes étellel és a rendezvény légkörével.

A zárónapon Lucza Zoltán főmérnök összegezte az elhangzottakat

Amit a munkavédelmi képviselőről tudni kell

Samu Gabriella munka- és tűzvédelmi referens

Kezdjük egy pár gondolattal a munkavédelemről. Az 1993. évi XCIII. a munkavédelemről szóló törvény értelmében minden munkavállalónak joga van az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez. Ezt a munkáltató biztosítja azáltal, hogy a munkahely veszélyességi osztályához, a munkavállalói létszámhoz igazodóan köteles megfelelő munkavédelmi szakmai képesítéssel rendelkező személyt foglalkoztatni.

Ő a munkavédelmi szakember. Feladata a biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása a törvények, rendeletek által előírtak szerint. Elkészíti a szükséges dokumentumokat, többek között a munkavédelmi szabályzatot, a foglalkozásegészségügyi orvossal együttműködve a munkahely kockázatértékelését, megtartja a munkavédelmi oktatásokat, meghatározza az orvosi vizsgálatok és az egyéni védőeszközök juttatásának rendjét, a munkabaleseteket vizsgálja, bejelenti. Munkáját az egységeknél kinevezett munkavédelmi megbízottak segítik.

A munkavédelmi képviselő választásáról szintén a munkavédelemről szóló törvény rendelkezik: „A munkavállalók az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik

képviselésére jogosultak maguk közül a következők szerint képviselőt vagy képviselőket választani. Munkavédelmi képviselő választást kell tartani minden munkáltatónál, ahol a munkavállalók létszáma legalább húsz fő. A választás lebonyolítása és a feltételek biztosítása a munkáltató kötelezettsége.” A munkavédelmi képviselőt egyenlő, titkos és közvetlen szavazással választják.

De nézzük meg közelebbről, ki is a munkavédelmi képviselő? Mi különbözteti meg a munkavédelmi szakembertől, megbízottól? Mi a feladata? Hányan lehetnek?

A fentieket röviden értelmezve, a munkavédelmi szakember, illetve megbízott a munkáltatót képviseli, a munkavédelmi képviselő a munkavállalók érdekeit tartja szem előtt. Míg az előbbit a munkáltató választja, alkalmazza, vagy megbízza, addig a munkavédelmi képviselőt a munkavállalók maguk közül választják. A mandátuma öt évre szól. Tehát a különböző nézőpontok miatt nem válhat munkavédelmi képviselővé az, aki a munkáltatónál munkaviszony keretében, a munkáltató megbízásából munkavédelmi feladatokat lát el.

A munkavédelmi képviselő főbb feladatai közé tartozik, hogy meggyő-

zödjön a munkahelyeken az egészséges és biztonságos munkavégzés követelményeinek érvényesüléséről. Működési területén a munkahelyekre munkaidőben beléphet, tájékozódhat a dolgozóktól. Kérhet tájékoztatást a munkáltatótól, véleményt nyilváníthat, és kezdeményezheti a szükséges intézkedések megtételét. Részt vehet a munkabalesetek kivizsgálásában, a hatósággal való együttműködésben.

A munkáltató köteles biztosítani a munkavédelmi képviselő számára a feladat ellátásához szükséges szakmai továbbképzést, kötelező tanácskozni vele a munkavédelem szempontjából jelentős intézkedésekről.

A munkavédelmi képviselők többen is lehetnek, ha a választás feltételeit teljesítik. Ha háromnál többen vannak, munkahelyi munkavédelmi bizottságot hozhatnak létre.

A választás lebonyolításának körülményeiről, a jelöltekről, a választás eredményességéről, a megválasztott munkavédelmi képviselőkről a munkavállalókat tájékoztatni kell. Ez utóbbi van folyamatban jelenleg az igazgatóságon.

2025. évi második ülését tartotta a Területi Vízgazdálkodási Tanács

Szikora Julianna szakágazati vezető

A Felső-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács (a továbbiakban: Tanács) 2025. november 28-án tartotta évi II. rendes ülését.

Kovács Sándor Elnök úr köszöntőjét követően került sor az Éves Munkatervnek megfelelő napirendi pontok megtárgyalására:

1. Tájékoztató a 2025. évi hidrológiai helyzetről
Előadó: Kató Sándor - FETIVIZIG igazgató
2. Bemutatkozik a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Mérnöki Kamara
Előadó: Major Ferenc - Kamara képviselője
3. A Fejlesztési Bizottság elnökének beszámolója a bizottság tevékenységéről
Előadó: Lucza Zoltán - Bizottság elnöke
4. A Tervezési Bizottság elnökének beszámolója a bizottság tevékenységéről
Előadó: Veres József - Bizottság elnöke
5. Egyebek

Az első napirendi pontban a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatója, Kató Sándor tájékoztatta a megjelenteket az eltelt év hidrológiai helyzetéről. Beszámolójában elmondta, hogy az idei hidrológiai év (2024. november 1. – 2025. november 1.) rendkívüli volt. Már télen csapadékhiány volt, téli aszály jelentkezett, februárban pedig el kellett kezdeni a vízpótlást. Alapvetően csak a hegyekben volt hó, a sík vidékeken nem, ami probléma, hiszen talajvizeink visszapótlásában a hóvízkészlet jelentős szerepet játszik. A folyók vízjárásán is egyértelműen látszik a csapadékhiány. A tározókat gravitációsan nem tudta az igazgatóság feltölteni. Még az aszályvédelmi akcióterv keretében végzett vízpótlás ellenére is csak 47% az igazgatóság tározóinak feltöltöttsége.

Talajvíz tekintetében átlagosan 1 és 1,5 m-rel alacsonyabb talajvíz szinteket rögzítettek a kollégák, a hátsági részen 2 m, vagy 2 m fölötti csökkenés is előfordul. Kató Sándor részletes tájékoztatást adott a működési területen észlelt aszály helyzetről, illetve annak kezelésére tett intézkedésekről, majd áttért a védekezési tevékenységekre.

Kató Sándor előadását figyelik a megjelentek

Elmondta, hogy árvízvédelmi készülséget területünkön nem rendeltek el, de gyakorlatokon részt vett a szervezet. A márciusi esőzések következtében kisebb elöntések alakultak ki a Felsőszabolcsi térségben, így egy alkalommal belvízvédekezést is el kellett rendelni.

Az ülés résztvevői az igazgatóság tárgyalójában

Vízminőségi kárelhárításhoz kapcsolódóan több feladat is adódott. Jelentős gondot okoz az ismeretlen személyek által illegálisan lerakott hulladék az igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő területeken, hiszen a terület megtisztítása az igazgatóság feladata, ami nem jó gyakorlat, elvégre a szervezetnek ez alapvetően nem lenne feladata. A folyókon ér-

Egész évben zajlott a vízhiány elleni védekezés. Év elején elindult a Vízet a tájba! program, amit az Aszályvédelmi Akcióterv követett, melyek végrehajtása során több feladatot is végzett az igazgatóság, ide értve az ökológiai vízpótlást is, melynek köszönhetően a természet megújult. A jövőre vonatkozóan elmondta, hogy át kell gondolni az üzemrendet. Hangsúlyozta, hogy az év bármely időszakában kialakulhat aszály. Az igazgatóság télen nem ürít le minden belvízrendszert, azokban vizet tart, a kialakuló árhullámokból pedig folytatja a gravitációs vízkivezetéseket.

A második napirendi pontban Major Ferenc a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Mérnöki Kamara alelnöke mutatta be szervezetét.

1996-ban egyhangú szavazással fogadták el a törvényt, amely köztestületi rangra emelte kamarai formában a tervező és szakértő mérnökök önkormányzatát. Jelenleg 19 ezer tagja van és további 12 ezer mérnököt jogosítanak. Vármegyénként egy-egy területi kamara működik.

A kamara a mérnöki szakmák érdekképviseletét látja el, ugyanakkor nem szakszervezet és nem is korporatív testület. Érdek- és értékközösség, mely a mérnöki munkavégzéshez szükséges keretekért tud síkra szállni, legyen ez tudásbeli természetű, a munkavégzést befolyásoló körülményekre vonatkozó, vagy a díjazással összefüggő. Emellett a kamara köztestületként törvényben rögzített közfeladatokat is ellát: elbírálja, engedélyezi és országosan nyilvántartja a szakmai jogosultsá-

kező hulladékot (PET palack, kátré, fa, stb.) azonban az igazgatóságnak kell eltávolítani, amihez speciális eszközökre van szükség. Az év tavaszán érkezett hulladék Ukrajnából és Romániából is. A hulladékleszedő rendszer felállítását és működését el kellett rendelni, melynek költségei a magyar államot terhelik.

gokat a kamarai tagok és kamarai nyilvántartottak számára, közreműködik a mérnöki tevékenység szakmai és etikai színvonalának emelésében, továbbá a műszaki szabályozás, a szabványosítás és a minőségbiztosítás rendszereinek kialakításában. Előadásában részletesen beszélt a kamara szervezeti felépítéséről és működéséről, a tisztségviselőkről, a Küldöttgyűlésről, az ügyintéző és ellenőrző szervekről, a létrehozott bizottságokról. Az országos kamarát az elnök képviseli.

Elmondta, hogy a szakmai tagozatok a kamara közös szakterületi érdekeltségbe tartozó, mérnököket magába foglaló, országos szervezeti egységei, amelyek nyilvántartott tagsággal, saját önkormányzattal, valamint feladat- és hatáskörrel rendelkező szervezetek. Jelenleg országosan 21 szakmai tagozat működik, melyből az egyik a Vízgazdálkodási és Vízépítési tagozat. A szakmai tagozatokon belül szakcsoportok működnek. Végül tájékoztatott a tagozatok sokrétű tevékenységéről.

Beszélt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Mérnöki Kamaráról, mely Nyíregyházán a Kálvin tér 14. szám alatt található. Részletesen ismertette tevékenységüket, feladataikat, a szervezeti felépítését. Kérte, hogy amennyiben valaki a tervező nem megfelelő, vagy nem etikus működését tapasztalja, úgy jelentse a kamara Etikai-Felügyelő Bizottságának.

Elmondta, hogy a vármegyei szervezetnél 2024-ben 683 kamarai tag, nyilvántartott technikus volt és 370 cég regisztrált. Érdeklődésként kitért a kamarai tagok életkor szerinti megoszlására, mely az alábbiak szerint alakul:

ság (a továbbiakban: Bizottság) tevékenységéről.

Beszámolóját személyi változásokkal kezdte, ugyanis a Fejlesztési Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) elnöki teendőit a vízügyi igazgatóság mindenkor műszaki igazgató-helyettese látja el. Ezt a munkakört pedig tavaly december óta Ő tölti be. Elmondta, hogy a Bizottság feladatai áprilisától átkerültek a Vízügyi és Vízgazdálkodási Osztályról az idei évben újonnan létrehozott Települési Vízgazdálkodási Osztályra. Tájékoztattott, hogy a korábbi évekhez képest, jelentősen lecsökkent a Bizottsághoz benyújtott kérelmek száma. Szennyvízelvezetéssel kapcsolatos agglomerációs felülvizsgálati kérelem nem érkezett. „Klímaadaptációs előkészítő projekt a Felső-tisza vízkészletek hasznosítása” című projekt keretén belül Zsarolyán és Baktalórántháza településekhez kapcsolódóan 2025. januárban érkeztek megkeresések települési csapadégyűjtő és -elvezető rendszerek korszerűsítése, átalakítása ügyében. A Bizottság támogatta a beruházásokat. TOP_Plusz-1.2.1-21 kódszámú, „Élhető települések” pályázati felhívás keretén belül Nyírbogát belterületi csapadékvíz elvezetési problémáinak (IV. ütem) rendezését, valamint Nyírbogdány belterületi csapadékvíz rendezés terveit ugyancsak támogatta az igazgatóság. Újfehértó, Kossuth utca belterület csapadékvíz elvezetése tervdokumentációját is megküldték véleményezésre az igazgatóság részére. Továbbá Kisvárdai város belterületi védelmét szolgáló vízvezető hálózat rekonstrukciója – Kisvárdai, Körte utca csapadékvíz elvezetése címen is érkezett tervdokumentáció. A kérelmet online formában bírálták el.

által benyújtott tervek többnyire csak hiánypótlást követően fogadhatóak el. Hangsúlyozta, hogy segítő szándék vezérli az igazgatóságot. Több esetben a bírált tervek már vízjogi létesítési engedéllyel rendelkeztek.

Negyedik napirendi pontként a Tervezési Bizottság elnöke Veres József, az igazgatóság Vízügyi és Vízgazdálkodási Osztályának vezetője számolt be a bizottság tevékenységéről. Tájékoztattott a Vízügyi és Vízgazdálkodási tervezés - VGT4 projektről. A projektnyitó rendezvényt szeptember végén tartották. A tavaszi TVT ülésen már ismertette a VGT4 menetét. A munkaterv véleményezése volt akkor folyamatban, az lezárult. Most a VGT4-et megalapozó Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (a továbbiakban: JVK) megvitatása, véleményeztetése a feladat, mely 2025. december 22-én fog nyilvánosságra kerülni, amit 6 hónapos társadalmi vita követ. Ezt követően felsorolta a JVK tervezett tartalmát. Kihangsúlyozta, hogy a víztestek lehatárolása már megtörtént. Felszíni víztestek között új kategóriaként határozta meg az időszakos víztesteket. Elmondta, hogy víziközmű szektorban sok jelentős változás állt be, változtak az EU-s direktívák mind víz, mind szennyvíz vonatkozásában pl: IV. tisztítási fokozat előírása szennyvíztisztító telepeknél. Felívta a figyelmet arra, hogy a JVK-t a Tanácsnak is véleményeznie kell majd.

Ötödik napirendi pontban az egyéb kérdések között Rác Imre, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Agrárkamara elnöke tett fel kérdéseket, melyek megválaszolását követően Elnök Úr megköszönte a részvételt és bezárta az ülést.

1. táblázat: Kamarai tagok életkor szerinti megoszlása

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Mérnöki Kamara	40 év alattiak	40-50 év közöttiek	50-60 év közöttiek	60-70 év közöttiek	70 év felettiak
2024. év fő (összesen 683)	138	194	156	117	78

Tájékoztattott, hogy milyen elismerést lehet szerezni a mérnöki tevékenységgel.

A következő napirendi pontban Lucza Zoltán műszaki igazgató-helyettes tartott előadást a Fejlesztési Bizott-

A 2025. év összefoglalásaként megállapította, hogy a benyújtott kérelmek száma lényegesen lecsökkent. A kérelmeket továbbra is pályázati források igénybevételehez nyújtották be, melyet jelenléti és online formában bírált el a Bizottság. A tervezők

A 2024-25-ös hidrológiai év értékelése

Potor Anita szakágazati vezető

A 2024-2025-ös hidrológiai évet az utóbbi időszak egyik legsúlyosabb vízhiányos nyara jellemezte. A téli hónapok száraz időjárásának köszönhetően a talaj vízkészletei nem tudtak kellőképpen utánpótlódni, így nyárra a víztartalékok kimerültek, ezzel súlyosbítva az aszályt. A hidrológiai év vonatkozásában a téli időszak végére már 87 mm-es csapadékdeficit alakult ki az FETIVIZIG területén. A téli szezon nem kedvezett a vízgyűjtőn a hófelhalmozódásnak, jóval az átlag alatt alakult a hóban tárolt vízkészlet összmenyisége, így jelentős, készütségi fokot megközelítő tavaszi árhullám nem jellemezte vízfolyásainkat. A csapadékosabb márciusban több szivattyútelepen belvízvédelmi készütség volt érvényben, majd ezzel párhuzamosan az aszály elleni védekezéshez kapcsolódóan is intézkedéseket volt szükséges bevezetni. Folyószakaszainkon végig kisvízes állapotok uralkodtak, a Szamoson az eddigi negatív vízállásrekord (LKV) is megdőlt.

Hőmérséklet

A 2024-2025-ös hidrológiai év átlagos középhőmérséklete az igazgatóság területén 12,2°C volt, ami 1,6°C-kal haladja meg a sokévi átlagot. A klímaváltozás hatására az éves átlagos léghőmérsékletek egyértelműen emelkednek. A hidrológiai év során mindössze két hónap, november és május bizonyult hűvösebbnek a megszokottnál, az összes többi hónapunkban az átlagnál melegebb hőmérsékleteket regisztráltunk. Kiemelkedően meleg volt a január, amikor a hőmérséklet 4,1°C-kal haladta meg a sokéves átlagot, illetve a március és a június, amikor 3,5°C-kal volt magasabb a léghő, mint az átlagos. A hidrológiai évre vonatkozó havi és sokéves átlagos léghőmérsékletek értékeit az 1. ábra mutatja.

lagot, illetve a március és a június, amikor 3,5°C-kal volt magasabb a léghő, mint az átlagos. A hidrológiai évre vonatkozó havi és sokéves átlagos léghőmérsékletek értékeit az 1. ábra mutatja.

Csapadék

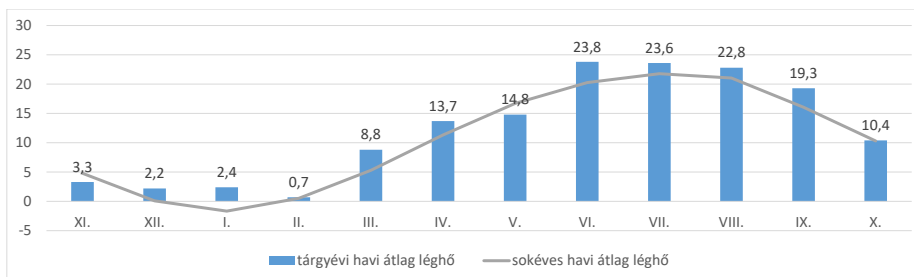
A hidrológiai évben mindössze 444 mm csapadék hullott, mely 166 mm-el kevesebb, mint a sokéves átlag. Az átlagnál csapadékosabb volt a március, a július, illetve a szeptember és rendkívül száraz volt a decemberi (12 mm csapadék hullott) és a júniusi (11 mm csapadék hullott) időszak. A téli hónapokban mindössze 57 mm csapadék hullott, ezen időszakban a sokéves átlag 131 mm. A havi csapadékösszegeket és a sokéves átlagos csapadékadatokat az igazgatóságra vonatkozóan a 2. ábra mutatja.

tőjén lévő hóréteg víztartalma ekkor mindössze 816 millió m³ volt, mely február végére szinte teljesen el is olvadt.

Folyóink vízjárása

A 2024-25-ös hidrológiai évben az összes folyószakaszunkon kisvízes állapotok uralkodtak.

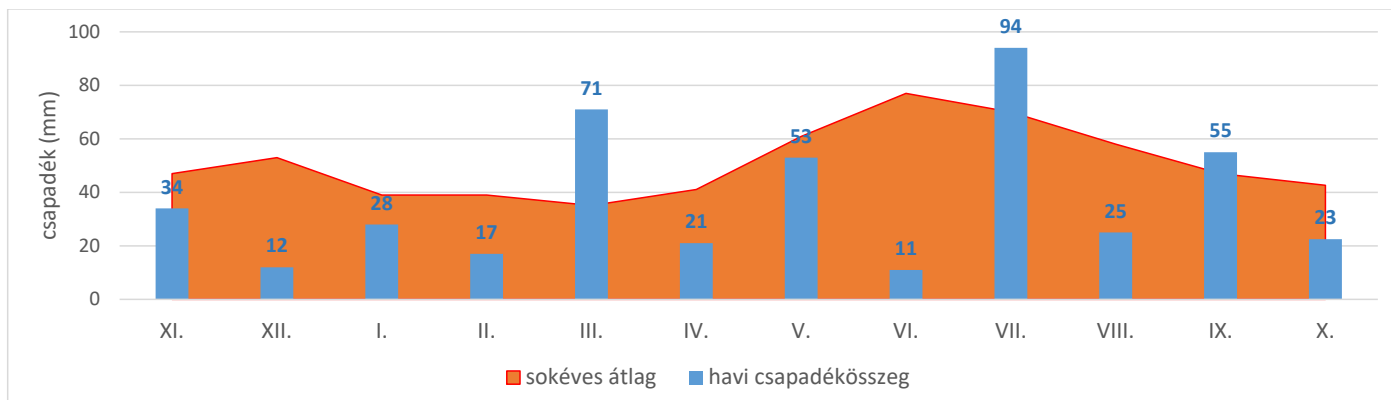
A Tisza tiszabecsi határszelvényében a legnagyobb vízállást (130 cm) március 17-én mértük. A tárgyevi átlagos vízállás Tiszabecs vízmércén mért adatok alapján -175 cm, mely jóval alacsonyabb, mint a sokéves átlag, ami -56 cm. A hidrológiai évben mért legalacsonyabb vízállás -242 cm volt, mely 22 cm-rel magasabb a korábbi LKV-nál (-262 cm). A tiszabecsi napi vízállás adatokat, illetve a sokéves havi átlagos vízállásokat a 3. ábra mutatja.

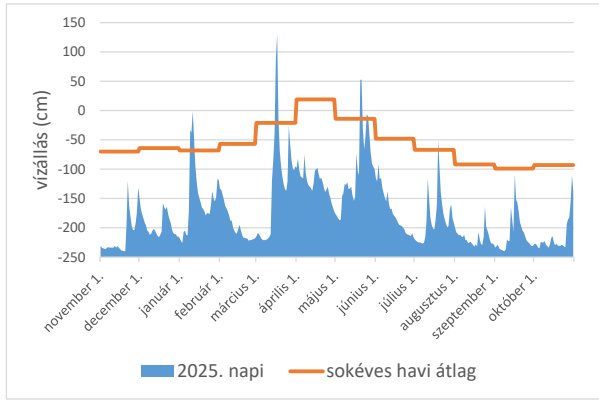
1. ábra: Havi és sokéves havi léghőmérsékletek alakulása

Az enyhe és csapadékban szegény téli időjárás következtében a Tisza kárpátaljai vízgyűjtőjén jelentős hómenyiség nem halmozódott fel. A maximumot január 15-én mértük: a Tisza Bodrog-torkolat feletti vízgyűjtő-

A Szamoson az idei évben is rekord alacsony vízállásokat mértünk. A legmagasabb vízállás a csengeri szelvényben mindössze 160 cm volt (május 21-én), a legalacsonyabb pedig -159 cm (szeptember 10-én), mely

2. ábra: Sokéves és tárgyevi havi csapadékadatok a FETIVIZIG területén

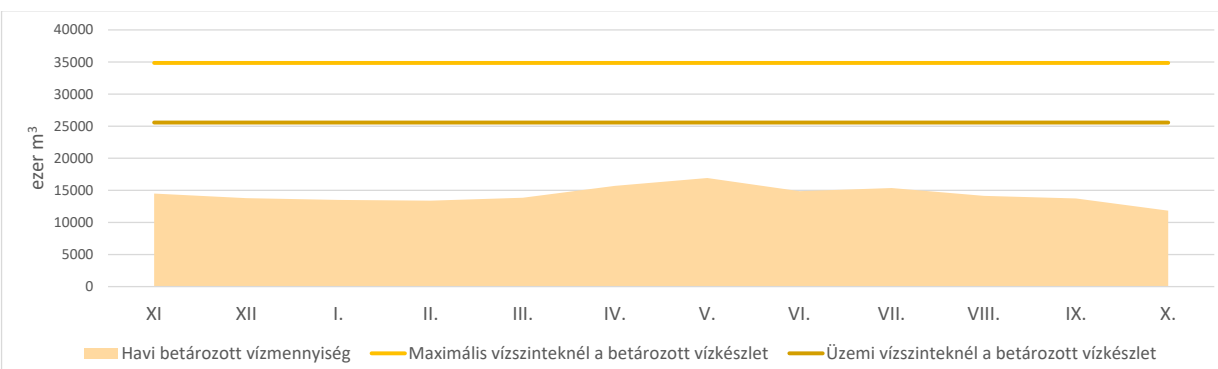

3. ábra: Tisza-Tiszabecs vízmérce vízállás adatai a hidrológiai évben

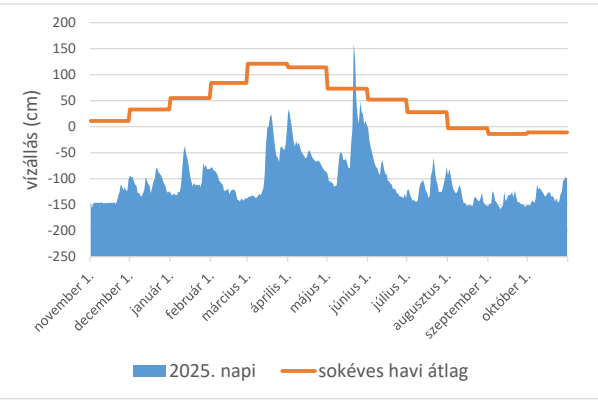
vízszint elérte a korábbi negatív rekordot. A hidrológiai évre vonatkoztatott éves átlagos vízállás Csenger vízmércén -103 cm volt, a sokéves átlagos vízállás +45 cm. A vízállások évről-évre alacsonyabbak a Szamoson, Tunyogmatolcsnál megdőlt a korábbi LKV, ott szeptember 1-jén -99 cm volt a legkisebb vízszint. Azonban a vízhozam adatokban nem ilyen egyértelmű a csökkenő tendencia, melyet a meder bevágódásával tudunk magyarázni. A Szamos Csenger szelvényében tapasztalható vízállásokat a következő 4. ábra mutatja.

A Túron és a Krasznán is hasonlóan kisvízi tartományban voltak a vízállások a hidrológiai év folyamán, lényeges árhullámot nem tapasztaltunk. A hidrológiai évre vonatkoztatott legnagyobb vízállást (152 cm) a Túron Garbolc határszelvényben mértük március 18-án, a legkisebbet pedig szeptember végén -108 cm-t. A Krasznán Ágerdómajornál a legmagasabb vízállás május 26-án volt 252 cm-rel, a legalacsonyabb pedig október elején, ami 120 cm-t jelentett. A krasznai határszelvényben augusztus 18-án 0,254 m³/s vízhozamot mértünk, mely a magyar-román határvízi szabályzatban meghatározott határérték alatt volt.

Tározók

5. ábra: FETIVIZIG kezelésű tározókban betározott vízmennyiség

4. ábra: Szamos-Csenger vízmérce vízállás adatai a hidrológiai évben

Az elmúlt hidrológiai év folyamán a Vajai, a Rohodi, a Szamosmenti és a Pazarnyi tározók továbbra is szárazak voltak. A további 10 tározóban a betározott vízmennyiség májusban volt a legtöbb (feltöltöttség 67%), azóta folyamatosan csökken, a hidrológiai év végére 11,8 millió m³ volt az összvíztérfogat, mely 47%-os feltöltöttségnek felel meg. A betározott mennyiségeket az 5. ábra tartalmazza.

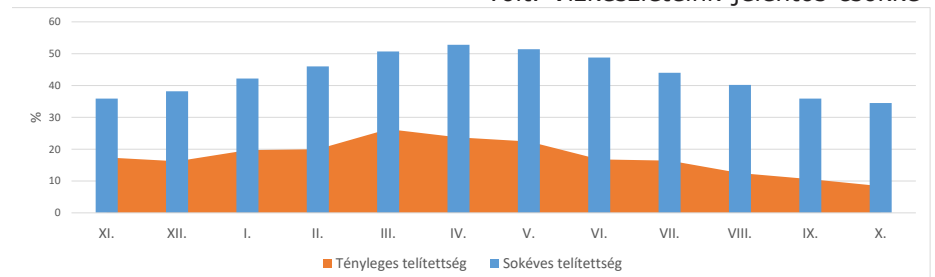
Talajvíz

Az elmúlt bő 20 évben kialakult klimatikus körülmények hatására a talajvízszint jelentősen csökkent az

így az ilyenkor megszokott talajvíz-feltöltődés elmaradt. Valamelyest javított a helyzeten a márciusi - átlagosnál nagyobb - csapadék, akkor kissé emelkedett, majd ezt követően újra csökkent a telítettség mértéke. A hidrológiai év végére a talajvíz telítettsége 8,4%. A hidrológiai éven belüli változás a 6. ábrán látható.

Összefoglaló

Az elmúlt egy év adatai alapján az aszály nemcsak meteorológiai (csapadékhiány), hanem hidrológiai (folyókák alacsony vízállása, talajvízhiány) formában is igen erőteljes volt. Vízkészleteink jelentős csökke-

6. ábra: Talajvíz telítettség értéke 2024-25-ös hidrológiai évre vonatkozóan a FETIVIZIG területén

igazgatóság működési területén, mely jelenleg átlagosan 3-5 méterrel húzódik a terep alatt. Az idei hidrológiai év elején rendkívül kevés csapadék hullott novembertől februárig,

nése ellen a beavatkozások folyamatosak voltak, melyekre a jövőben is készülnünk kell a vízvisszatartás növelése érdekében megalkotott hosszútávú stratégia alkalmazásával.

Elvégzett és tervezett képzések, továbbképzések

Luczáné Madai Zsuzsanna oktatási-képzési referens

Az idei őszi sem telt el tétlenül, hiszen a mindennapi feladatok és a védemű-felülvizsgálatok mellett nagy hangsúlyt fektettünk munkatársaink szakmai tudásának bővítésére.

Szeptemberben 21 fő vett részt Szolnokon a Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorlópályán tartott „Töltéskoronát meghaladó árvizek elleni védekezési módszerek” című továbbképzésen. Az oktatás során megismerték a résztvevők a különböző védekezési technikákkal, melyeket a gyakorlatban is elsajátítottak. Homokzsákokból nyúlgátat építettek, a pallómeztámasztásos módszert is kipróbálhatták, illetve raklapokból mobilgátat készítettek.

Két munkatársunk Gárdonyban a Vízügyi Oktatási Központban alapfokú térinformatikai oktatáson sajátított el új ismereteket. A képzésen való részvétel célja a térinformatikai alapok elsajátítása volt, továbbá megismerték a vízügyi térinformatikai rendszerrel és az adatbázisokkal.

Online képzés keretében vett részt két kollégánk a „LIMS műszerimport és az új funkciók” című továbbképzésen. Az oktatás során megismerték és elsajátították a LIMS rendszerben az évváltással kapcsolatos feladatok és folyamatok kezelését.

Ugyancsak szeptemberben hét dolgozónk tűzvédelmi szakvizsgát szerzett, megújítva ezzel öt évre a jogosultságát.

Októberben és novemberben jelenléti továbbképzéseken és online képzésen bővítették ismereteiket a kollégák, akik szintén Gárdonyban az Oktatási Központban „A vízügyi igazgatási szervek tulajdonában lévő drónok jogszerű és biztonságos üzemeltetése – Advanced/Expert szint” és a „A vízügyi igazgatási szervek tulajdonában lévő GNSS műszerek és eljárások a gyakorlatban, összemérés vizsgálatok alapján” című jelenléti képzésen vettek részt. Online képzés keretében hallgatták meg a „Téradat szolgáltatás alapjai”-t a beiskolázott munkatársak.

Jelenléti pontszerző továbbképzéseken vettek részt november elején a szakaszmérnökök és a Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat dolgozói. „Gát- és csatornaörök továbbképzése”, „A vízkárelhárítás elméleti alapjai”, „Mobil árvízvédelmi falak alkalmazása a gyakorlatban” és a „Földmunkagépek és adaptereinek működése és üzemeltetése” című képzések segítségével frissítették, illetve bővítették meglévő tudásukat a kollégák.

A jelenléti és online továbbképzéseken kívül e-learning formában is

gyűjthette a pontokat a szorgalmas kollektíva egészen november végéig. Novemberben egy munkatársunk háromnapos elméleti képzés keretében napelem telepítő oktatáson vett részt Budakalászon. A képzésen való részvétel feltétele a villanyszerelői képesítés megléte volt. A képzést követően kollégánk önállóan tud napelemet telepíteni. Ismereteket szerzett a napsugárzási adatokról, napelemek felépítéséről, működéséről, elhelyezéséről. Megtanulta a biztonságos napelem telepítését, tartószerkezet szerelését. A gyakorlati képzést későbbi időpontban tartják meg.

Ebben az évben további képzések már nem lesznek, jövőre viszont a kötelező pontszerző továbbképzések mellett egyéb oktatásokra is szeretnénk beiskolázni munkatársainkat. Munkahelyi elsősegélynyújtó tanfolyamra közel 30 fő részvételét tervezzük. Öt főt munkavédelmi képviselő képzésre iskoláznak be, de további tűzvédelmi szakvizsga megújítása is szerepel az oktatási tervben. A fentiekben túl „C” kategóriás nagyhajó vezetői képesítés megszerzését, kishajó vezetői képzés szervezését is megcélazzuk a jövő év során.

A képzésekkel, folyamatos tanulással lehet felkészülni a jövő kihívásaira. A vízügyi munka egyik legerősebb eleme a szakmai felkészültség.

ADR oktatást szerveztünk

Ambrusz László szakmai főtanácsadó

Az igazgatóság 2019-től alkalmaz megbízással külső ADR tanácsadót – Kiss János veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó (Kemi Kontroll Kft.) – annak érdekében, hogy megfeleljen a veszélyes áruk közúti szállítására vonatkozó jogszabályi kö-

vetelményeknek. A napi munkához tartozó veszélyes áruk közé tartozik pl: a benzin, a gázolaj, a nyomástartó edények/palackok, az egyes karbantartási segédanyagok, a festékek és oldószerek, a tisztítószerek, valamint a veszélyes hulladék.

A veszélyes áruk közúti szállítására vonatkozó szabályok kiterjednek a csomagolásra, a jelölésre és a járművön történő rögzítésre; a ki- és berakodás szabályszerűségére; a szállítható mennyiségre, a vonatkozó előírások betartására; a szállítás-

hoz szükséges fuvarokmányok meglétére, kitöltöttségére; a szállításban érintett járművek felkészítésére.

Annak érdekében, hogy a szabályokkal minden érintett munkavállaló naprakész legyen, a jogalkotó arról rendelkezett, hogy két évente – kötelező jelleggel – ismétlődő oktatást kell tartani. Az oktatásról a dolgozók igazolást kapnak, melyet maguknál kell tartaniuk, ha veszélyes áru

szállítását végzik, akár mint sofőrök, akár mint járműkísérők.

A kötelező oktatás idén vált esedékké. Az oktatást november és december hónapban tartottuk meg. A képzésen összesen 178 fő vett részt többek között az őri állomány jelentős része, gépészek, hajósok, területi felügyelők, munka- és környezetvédelemmel foglalkozó dolgozók,

valamint a központi egységek érintett munkatársai. A képzés a napi munka során használható, gyakorlati ismeretekkel látta el a munkavállalókat. Amennyiben a következő két év során új dolgozót vesz fel az igazgatóság, akkor a munkavállaló oktatásáról soron kívül intézkedünk az egység jelzése alapján.

SZEMÉLYI HÍREK

Szilágyi Enikő humánpolitikai ügyintéző

Új közalkalmazott munkatársak:

- **Koncz Lajos** szerelőipari szakmunkás (Szatmári Szakaszmechnökség)
- **Ifj. Bánóczy Lajos** gát- és csatornaőr (Szatmári Szakaszmechnökség)

Közalkalmazotti jogviszonyuk nyugdíjazás miatt megszűnt:

- **Csizmazia Tamás** szakágazati vezető (Vízrendezési és Öntözési Osztály)
- **Heim Jánosné** hivatali kiségitő (Igazgatási és Jogi Osztály)

Közalkalmazotti jogviszonyuk megszűnt közös megegyezéssel:

- **Dr. Belányi Marianna** jogi referens (Igazgatási és Jogi Osztály)
- **Bánóczy Lajos** gát- és csatornaőr (Szatmári Szakaszmechnökség)

Új szakágazati vezető a Vízrendezési és Öntözési Osztályon, valamint a Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálatnál

Végső Viktor, Paragh Tamás szakágazati vezetők

Végső Viktor

1992-ben érettségiztem az ÉVISZ-ben, olyan vízügyi kollégák társaságában, mint Juhász Levente, Csernyei András, Tóth Roland, vagy éppen Lucza Zoltán.

Építőmérnöki diplomámat a Budapesti Műszaki Egyetemen szereztem, majd 8 évet dolgoztam egy nagy megyei kivitelező cégnél, melyet 9 év tervezéssel töltött év követett. Ez

alatt folyamatosan volt munkakapcsolat a vízügyi igazgatósággal.

2015 nyarán, amikor Lőrincz Róbert osztályvezető megkeresett, örömmel és lelkesedéssel vállaltam a felkérést és a Vízrendezési és Öntözési Osztály dolgozója lettem.

Az „előéletemnek” köszönhetően, az általános napi feladatok mellett, már

ekkor is nagyrészt a projektekkel foglalkoztam.

2018-tól az osztályon belül a fejlesztési csoport irányítója lettem. Az igazgatóságot érintő projektekben történő közreműködés remek lehetőséget volt a működési területünk és a kollégák megismerésére is.

2025. október 1-jétől, Csizmazia Tamás szakágazati vezető nyugállományba vonulása után, nagy megtiszteltetésemre a Vízrendezési és Öntözési Osztályon szakágazati vezető munkakörbe nyertem kinevezést. Feladataim ellátása során a jövőben is igyekszem legjobb tudásom szerint eljárni, emellett szakmai kérdésekben is szívesen állok rendelkezésre.

és Öntözési Osztályon szakágazati vezető munkakörbe nyertem kinevezést. Feladataim ellátása során a jövőben is igyekszem legjobb tudásom szerint eljárni, emellett szakmai kérdésekben is szívesen állok rendelkezésre.

Paragh Tamás

1986-ban születtem Vásárosnaményban. Jelenleg a Tisza mellett, Gyűrén élek családommal. Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy a hivatásom egyben a hobbim is, a Tisza ezen vidékének védelme, megőrzése magánemberként is egyik elsődleges célom.

Tanulmányaimat a Debreceni Egyetem Természettudományi Karán végeztem, ahol alkalmazott ökológus, majd okleveles környezetkutató képesítést szereztem. Fő érdeklődési területem a vízminőségvédelem és a biodiverzitás megőrzése volt.

2016. júliusában kezdtem meg szakmai munkámat az igazgatóság kötelékében, a Folyamos Szakasz-mérnökség geodéziai felméréseinek koordinálásával és elvégzésével, folyó-és tógazdálkodási referensként.

A terepmunkával párhuzamosan, folyamatosan fejlesztettem a térinformatikai alkalmazásokkal és mód-

szerekkel kapcsolatos tudásomat. Az elmúlt években bővítettem szakmai ismereteimet és felelősségi körömet, elsőként a beszerzési és logisztikai feladatok kerültek az irányításom alá, majd a védekezési és vállalkozási munkálatok során használt fenntartó gépek, gépjárművek, hajók üzemeltetésének és karbantartásának felügyelete. A hajózás irányításával párhuzamosan hivatásos kisképhaszár-vezető engedélyt is szereztem. Jelenleg a Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat szakágazati vezetői feladatait látom el.

Mind vezetőimnek, mind munkatársaimnak köszönöm a tudásomba és személyembe fektetett bizalmat, amit lelkiismeretes és elhivatott munkavégzéssel igyekszem megvalósítani.

Akikre büszkék lehetünk

Luczáné Madai Zsuzsanna oktatási-képzési referens, **Sárosi Adrienn** szakágazati vezető

A 2025-ös év utolsó negyedében is kitüntették azon kollégákat, akik sokat tettek a vízügyi igazgatóság eredményeinek gazdagításáért.

Láng István főigazgató úr október 23-ai nemzeti ünnepünk alkalmából igazgatóságunk két dolgozóját részesítette elismerésben.

Kiemelkedő szakmai tevékenységük és példamutató munkájuk elismeréseként Lőrincz Róbert, a Vízrendezési és Öntözési Osztály osztályvezetője, valamint Nagy Zoltán, a Vízrajzi és Adattári Osztály osztályvezetője részesült elismerésben 2025. október 27-én Budapesten. A Készenléti Rendőrség Zenekarának impozáns előadását követően Lőrincz Róbert osztályvezető Főigazgatói Oklevelet, Nagy Zoltán osztályvezető Főigazgatói tárgyjutalmat vehetett át.

Lőrincz Róbert a kitüntetés átvétele után (Fotó: Romert Róbert, OVF)

Lőrincz Róbert vízügyi pályafutását 1998-ban kezdte vízrendezési ügyintézőként. 2005-ben a Nyíri Szakasz-mérnökségre került szakasz-mérnökség vezető-helyettesi munkakörbe. 2012-ben a Vízrendezési és Öntözési Osztály osztályvezető – helyettesi munkakörébe nevezték ki, majd 2014-ben osztályvezető lett, mely munkakört a mai napig betölti. Az eredményes szakmai pályázatokban projektmenedzseri és szakértői feladatokat végzett. Projektmenedzserként irányította a Nyírség Vízgazdálkodásának fejlesztése c. projekt (vízpótlás, víztározás, helyi vízvisszatartás) tervezését.

Jelenleg a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság védelmi szervezetében törzsvezetőként koordinálja az Aszályvédelmi akcióterv és a „Víz a tájba” program igazgatóságunkat érintő feladatait, valamint a rendkívüli aszály miatt bevezetett Tisza-Körösvölgyi Együtműködő Vízgazdálkodási Rendszer (TIKEVIR) igazgatóságunkra vonatkozó tevékenységeit.

Nagy Zoltán 2004-ben került az igazgatóság Szatmári Szakasz-mérnökségére hidrológusként. 2005-ben a Környezeti Megfigyelési és Adatgazdálkodási Osztályra került, ugyancsak hidrológusi munkakörbe. 2009-től a Vízrajzi és Adattári Osztályon osztályvezető-helyettesi feladatokat látott el. Részt vett a vízrajzi tevékenységek koordinálásában, projektfeladatokban. 2016-2025 között ellátta a magyar-román határvízi titkári feladatokat. 2025. áprilisától a Vízrajzi és Adattári Osztály vezetőjeként látja el mindennapi feladatait.

Ezúton is gratulálunk kollégáinknak az elismeréshez és további eredményes munkavégzéshez, jó egészséget kívánunk nekik!

Az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából Lantos Csaba energiaügyi miniszter 2025. október 21-én Dr. Czeglédi László gazdasági igazgató-helyettes Miniszteri Elismerő Oklevél juttatásban részesítette.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából Lantos Csaba energiaügyi miniszter 2025. október 21-én elismeréseket adott át azoknak a kollégáknak, akik munkájukkal kiemelkedően szolgálják hazánk vízbiztonságát, fenntarthatóságát és fejlődését.

Nagy Zoltán átveszi kitüntetését (Fotó: Romert Róbert, OVF)

Az ünnep alkalmából elismerésben részesült Dr. Czeglédi László gazdasági igazgató-helyettes, aki gimnáziumi éveit követően a Debreceni Egyetem Állam-és Jogtudományi Karán folytatott jogi tanulmányokat, mellyel párhuzamosan megkezdte a Nyíregyházi Főiskolán a gazdálkodási-és menedzsment képzést is. 2011. évben jogi-, majd 2013-ban gazdasági diplomát szerzett.

Pályakezdő jogászként került a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságra, ahol kezdetben a Munkaügyi Osztályon, majd a Közfoglalkoztatási Osztályon erősítette az igazgatóság állományát. Elsősorban jogi ügyek megoldásával, általános munkaügyi, létszám gazdálkodási feladatokkal foglalkozott. Későbbiekben munkaköre bővült a belső kontroll rend-

szerral kapcsolatos tevékenységgel. A humánerőforrás-gazdálkodási folyamatok alaposabb megismerése, személyügyi feladatainak hatékonyabb ellátása érdekében szakmai ismereteit tovább bővítette, 2016-ban HR-tanácsadói végzettséget szerzett. Ugyanezen évben nyugállományba vonuló kollégájától vette át az osztályvezető-helyettesi feladatokat, majd 2018-ban a Közfoglalkoztatási Osztályon osztályvezetői kinevezést kapott. Mind a tartósan nagy létszámú közfoglalkoztatott állományhoz, mind a közalkalmazottakhoz kapcsolódó személyzeti tevékenységet és a bérelszámolást hatékonyan irányította.

A ranglétrát végig járva, 2020. április elejétől sikeres pályázatának köszönhetően ő a szervezet gazdasági

Dr. Czeglédi László gazdasági igazgató-helyettes átveszi kitüntetését (Forrás: <https://www.facebook.com/share/18hQV8BktD/>)

igazgató-helyettese. Fő feladata az igazgatóság gazdasági egyensúlyának folyamatos biztosítása, az alapfeladatok magas színvonalú ellátásának elősegítése. Irányítja és ellenőrzi a számvitellel, pénzgazdálkodással, vagyongazdálkodással, beruházással, közfoglalkoztatással kapcsolatos feladatokat, illetve korábban a humán-

erőforrás gazdálkodást is felügyelte.

Elkötelezett a szakma iránt, magas szintű hivatástudat jellemzi, szakmai ismereteit folyamatosan bővíti, emellett emberi kapcsolataiban is a vízügy szeretetére és a víz kincsként való kezelésének elfogadtására törekszik. Aktív tagja a Magyar Hid-

rológiai Társaságnak, mely ülésein gyakran előadóként jelenik meg.

Szívből gratulálunk gazdasági igazgató-helyettes úrnak az elismeréshez! Munkájához további sikereket kívánunk!

Hagyomány, hogy minden decemberben egy évzáró ünnepség keretében elismerő okleveleket ad át a legjobban teljesítő kollégáknak az igazgatóság vezetése. Az alábbi munkatársak részesültek különböző szintű elismerésekben:

Igazgatói dicséret:

Bodnár Mihály gépkezelő, **Dobány-Magyar Mariann** vízrendezési referens, **Dobos-Varga Zsuzsanna** árvízvédelmi referens, **Farkas Dorina** ügyintéző, **Farkasné Galyas Nóra** igazgatási referens, **Gupcsa Csabáné** pénzügyi ügyintéző, **Kerekes Katalin Viktória** vízrajzi ügyintéző, **Lehel Bernadett** felszín alatti vízkészletgazdálkodási referens, **Pázmán Edina** üzemfenntartási ügyintéző, **Szűcs Zoltán** szerelőipari szakmunkás,

Kiváló dolgozó:

Dr. Brátán Tünde vezető kamarai jogtanácsos, **Fenyvesvölgyi Zoltán Krisztián** főenergetikus, **Juhászné Benczur Ágnes** csoportirányító, **Király László** gát- és csatornaőr, **Nagy György** kiemelt műszaki ügyintéző, **Petró Eszter** csoportirányító, **Sipos Balázs** informatikai és hírközlési ügyintéző, **Szabó-Márku Melinda** monitoring referens, **Teski Szabolcs** szerelőipari szakmunkás.

Vízkérehárításért:

Szabó László gát- és csatornaőr, **Váradi Viktor** területi felügyelő, **Végső Viktor Árpád** szakágazati vezető, **Tölgyes István** kiemelt műszaki ügyintéző.

Törzsgárda aranygyűrű:

Bogár Emil szivattyútelep-kezelő, **Jakab György** csatornaőr, **Szászi Gyula** gát-és csatornaőr, **Veres József** osztályvezető.

Csoportkép a 2025. év kitüntetettjeiről és friss aranygyűrűseiről

MHT hírek

Szikora Julianna MHT területi szervezet titkára

A Magyar Hidrológiai Társaság Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Területi Szerve (a továbbiakban: MHT) életében több esemény történt 2025. utolsó negyedévében.

Nézzük időrendben:

„Már mindenki várta!!!” felhívással hirdettük meg az MHT Árvízvédelmi és belvízvédelmi Szakosztálynak előadóülését, melyen kollégánk, tagtársunk Ambrusz László szakmai főtanácsadó tartott előadást a „Szivattyútelepek energetikai korszerűsítése, a napenergia felhasználásának lehetőségei” tárgy körben a „Megvalósult létesítmények bemutatása, tapasztalatok” címmel. Az előadást szeptember 25-én az OVF földszinti tanácstermében tartották, azonban csak előző nap este osztották meg az esemény elérési útvonalát, így sokan lemaradtak az érdekes tapasztalatokról. Reméljük, hogy a jövőben nem utolsó pillanatban kapunk tájékoztatást ilyen programokról.

Október 2-án ismét online eseményen vettünk részt. "TIKEVIR rendszer vízkorlátozási intézkedési tervének elkészítése és alkalmazásának tapasztalatai" címmel tartott előadást a Vízgazdálkodási Szakosztály. Ebből a feladattól az igazgatóság is kivette részét.

Október 28-án titkári értekezlet volt Budapesten az MHT Üllői úti székházában. Mint minden évben, így most is tájékoztatást kaptunk az eltelt év eseményeiről, tapasztalatairól, de a pénzügyi beszámolót is meghallgathattuk, emellett pedig tájékoztatást kaptunk a jövő évi elképzelésekről. Minden területi szerv jelezte, hogy a részvétel csökken az eseményeken. Az értekezletre el kellett készíteni az MHT 2026. évi munkatervét. Előtte felhívták figyelmünket, hogy jövőre lejár az elnökség négy évre szóló mandátuma, így a tisztújításról kell majd gondoskodni. Hihetetlen számomra, hogy már három év eltelt és jövőre választás lesz.

Az MHT Közgyűlésen májusban adták át a Magyar Hidrológiai Társaság

Lucza Zoltán és Németh Gyula a Pro Aqua emlékéremmel

kitüntetéseit Budapesten. Idei évben Szervezetünkől Németh Gyula kapott Pro Aqua emlékérmeket, de betegség miatt nem tudta átvenni. Az átadásra november 19-én került sor Nyíregyházán egy saját rendezésű MHT előadás keretében. A plakettet Lucza Zoltán műszaki igazgató-helyettes, MHT vezetőségi tag adta át a díjazottnak. Ezúton is gratulálunk Németh Gyulának! Az ülésen ezt követően Dajka István osztályvezető tartotta meg előadását, "Védőképesség javítását igénylő helyek feltárása geofizikai és talajmechanikai vizsgálatok alkalmazásával a Tisza bal parti töltés Záhony és Gávavencsellő közötti szakaszán" címmel.

A Kárpát-medencei Magyarokért Egyesület (a továbbiakban: KMME) Szervezetünk szakmai támogatásával a „Klímaadaptációs előkészítő projekt a Felső-Tisza vízkészletek hasznosítására” című projekt keretében az „Árhullámok időszakos visszatartása folyókban a Felső-Tisza-vidéken” című koncepciótanulmányt bemutató workshop-ot tartott 2025. november 21-én a Nyíregyházi Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtárban. A koncepciótanulmány a Tiszán, a Szamoson és a Kraszánán, folyónként több helyszínen vizsgálja az árhullám visszatartás lehetőségeit és javas-

latokat tesz műszaki megoldásokra. Lucza Zoltán műszaki igazgató-helyettes köszöntője után Siket Tibor KMME elnök, projektvezető mutatta be a projektet egy előadás keretében. Megismerhettük a projekt előzményét, illetve azt, hogy hogyan pattant ki az ötlet egy nem vízgazdálkodással foglalkozó egyesület fejéből. De hallhattunk arról is, hogy milyen projekt elemek vannak, mely területeken, milyen formában zajlik a megváltozott klimatikus viszonyok miatti tevékenység. Ezt követte „Árhullámok időszakos visszatartása folyókban a Felső-Tisza-vidéken” címmel Illés Lajos, a VIZITERV Environ Kft. szakértőjének előadása. Hosszsan taglalta, hogy hogyan alakultak a vármegye területén a csapadék tevékenységek hatására a felszíni és felszín alatti vízkészletek, miért van szükség vízvisszatartásra, továbbá az évek során hol és milyen típusú műtárgyak épültek, hogy alakultak át az éghajlat változás hatására már tervezés során az árapasztó tározók tájgazdálkodási tározókká. Felvázolta, melyik folyón milyen beavatkozás fog történni, s milyen hatásai várhatóak 1-2-5-10 év múlva.

Előadását követően a több, mint 40 fős hallgatóság a „Vízszintemelés természetvédelmi és tájhasználati

összefüggései” című előadást élvezhette Dr. Müller Zoltán BioAqua Pro Kft. egyik igazgatójának előadásában. Feladatuk volt „A tervezett ideiglenes vízszintemelésre alkalmas műtárgyak, és/vagy szivattyús vízkiemelések várható ökológiai hatásainak feltárása és élővilágvédelmi dokumentációban, Natura 2000 hatásértékelő dokumentációban történő értékelése, elemzése”. Megismerhettük a vizsgálat helyét, idejét, felmért élőlény csoportokat, magát a mérési módszert, eredményeket. Bemutatta, hogy milyen pontozási módszert határoztak meg és alkalmaztak az összehasonlítás érdekében, majd rámutatott, hogy más hatások vannak és várhatóak a vízi létesítmények megépítésekor és azt követően. Az sem mindegy, hogy a

vízvisszatartás egyszeri, állandó, vagy adott évben többször történik, ahogyan annak időzítése sem mindegy. Elmondta, hogy nagyon rövid idő állt rendelkezésre a hatások vizsgálatára és hogy milyen tényezőket lehetne még a jövőben vizsgálni.

November 25-én Dr. Czeglédi László képviselte szervezetünket a Magyar Hidrológiai Társaság Elnökségi ülésén. Mint tájékoztatót, beszámolót hallgattak meg az elmúlt év eseményeiről, elfogadták a következő évi munkatervet, valamint a gazdálkodási helyzetéről szóló beszámolót, melyet követően meghatározták a 2026. évi tagdíjakat. Jövőre 1.000 Ft-tal emelkedik az egyéni tagok díja, így az éves 10.000 Ft lesz, de ezen felül a jogi tagok díját is emelik.

A Magyar Hidrológiai Társaság által alapított MHT Nívódíjat az idei évben két dolgozat nyerte el, mely közül az egyik a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság és az ELCOM Kft „Megújuló energiára alapozott, költséghatékony vízpótlás a Tisza-Túr tározó területén” című dolgozata. A téma annyira elnyerte a pályázat bírálóinak tetszését, hogy felkérték igazgatóságunkat, hogy a 2025. december 4-5-én Baján tartandó XXX. Ifjúsági Napokon is adják elő. Ezen felkérésnek eleget téve Fenyvesvölgyi Zoltán Krisztián és Kocsis Benjámin képviselte szervezetünket a rendezvényen.

Mindenkit szeretettel várunk tagjaink sorában! Jelentkezni a Magyar Hidrológiai Társaság Honlapján (hidrologia.hu) lehet.

Szakszervezeti hírek

Sárosi Adrienn alelnök

2025 utolsó negyedéve sem telt tétlenül. Ahogy az év jelentős része, úgy ez az időszak is munkában bővelkedett, így sajnos le kellett mondanunk nem csupán a nyári-őszi rekreációs programról, hanem a téli csapatépítésről is, de ami késik, nem múlik.

Az elmúlt hónapokban több jelentős feladat is adódott. Folyamatban

van a Kollektív Szerződés módosítása, mely során a Szakszervezet több olyan javaslatot is benyújtott a munkáltató részére, mely a dolgozók érdekeit, kéréseit, komfortját és megtartását szolgálják. A Szakszervezet és a Munkáltató között létrejött szerződés végleges tartalma személyes egyeztetések alkalmával fog megszületni. Az idei évben a fizikai állományt érintve pont került a vízrajzi

észelelők díjazásának kérdésére. Az érintetteket az igazgatóság hivatalos levélben fogja tájékoztatni. Ismét előtérbe került a béremelés, melynek részleteiről még decemberben is tárgyal a KÖVIOSZ. A béremelésen túl kardinális kérdés a rendelkezésre állási pótlék emelése is, mely jó irányba halad. Többen érdeklődtek a közalkalmazottak által igénybe vehető évi legfeljebb 1.000.000 Ft ösz-

A Csúnyapulcsis Nap résztvevői

szegű támogatásról, melynek részleteiről és feltételeiről rövid időn belül értesülni fogunk.

A Szakszervezet megtartotta az idei évi második Küldöttgyűlését is, melyen a már megszokott év végi napirendi pontokon túl tisztújításra is sor került, hiszen az Elnökség tagjainak 5 évre szóló mandátuma lejárt. Az Elnökség, valamint a Felügyelő Bizottság tagjai nyilatkoztak arról, hogy a jövőben vállalják-e a tisztségüket, illetve az azzal járó feladatokat. Szikora Julianna és Filep Gyula kivételével valamennyien pozitívan nyilatkoztak. Jelölés kizárólag a két megüresedő tisztség betöltésére érkezett egy-egy tagtársunk személyében, akiket a Küldöttgyűlés tagjai megszavaztak. Az új Elnökség mandátuma 2030. október 22. napjáig szól, összetétele pedig Pető Ildikó

(Központ Szakszervezeti Bizottság elnöke) és Szász Győző (Felügyelő Bizottsági tag) tagtársainkkal bővült, egyéb tekintetben változatlan maradt. Én ezúton szeretném megköszönni valamennyi Elnökségi tag eddigi munkáját és segítségét, hiszen mindannyian erőn felül teljesítenek a napi munka mellett a szakszervezeti teendőkben is. Bízom benne, hogy az elkövetkezendő 5 éves időszakban is kitartó munkát, hatékony együttműködést és pozitív eredményeket tudunk felmutatni.

Az igazgatóság és a Szakszervezet közös projektjeként ismét Vízügyes Mikulás Napot tartottunk több, mint 70 gyermek részvételével. Nagy örömmünkre, az ünnepségen kicsik és nagyok egyaránt jól szórakoztak, hiszen mindenki talált az életkorának és a kedvének megfelelő játékot, il-

letve programot. Az ünnepségen túl a Szakszervezet a tagságot érintően 54 gyermeknek kedveskedett mikulás csomaggal.

Szerencsére idén sem maradtunk kikapcsolódás nélkül, hiszen harmadik alkalommal szervezhettük meg a Csúnyapulcsi Party-t. Ez a pénteki esemény ezúttal is jó hangulatban telt és idén először közösen díszítettük fel az igazgatóság karácsonyfáját a program keretében.

Az idei év hátra lévő részére mindenkinek nyugalmat, jó pihenést, kellemes és meghitt Karácsonyt, valamint egészségben és sikerekben gazdag Új Esztendőt kívánunk!

A Közalkalmazotti Tanács hírei

Dr. Márki Zoltán elnök

A Közalkalmazotti Tanács (a továbbiakban: Tanács) egyik legfontosabb feladata, hogy a munkavállalók érdekeit szem előtt tartva véleményezze az igazgatóság új, vagy módosításra kerülő szabályzatait. Nyár végén kaptuk meg az idei év legjelentősebb ilyen jellegű feladatát, a módosítandó Kollektív Szerződés véleményezését. Az igazgatóság és a szakszervezet között megkötendő Kollektív Szerződés a munkavállalókra vonatkozó fontos szabályokat (pl. munkaidő beosztás) tartalmazza, így a Tanács is előterjesztette a módosításra vonatkozó észrevételeit, a további egyeztetéseket pedig folyamatosan nyomon követjük.

A Tanács jelenlegi tagjai Gere Csaba (Szatmári Szakaszmezőnökség), Hrotkó Péter (Felsőszabolcsi Szakaszmezőnökség), Juhász István (Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat), Dr. Márki Zoltán (Igazgatási és Jogi Osztály), Mihele Marianna (Nyíri Szakaszmezőnökség), Potor Anita (Vízrajzi és Adattári Osztály) és Virányi Kristóf (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály). A tagság

összetétele kifejezetten szerencsésen alakult, hiszen az igazgatóságon belül teljesen különböző feladatokat látunk el, sok éves tapasztalattal rendelkezünk, van közöttünk műszaki, adminisztratív és fizikai munkakörben dolgozó is. Ezen felül pedig az igazgatóság területi felosztását is „lefedjük”, hiszen valamennyi szakaszmezőnökség, az MBHSZ és a központ állományából is rendelkezünk tagokkal.

„Sokféleségünk” jól megmutatkozott a novemberben megtartott, 2025. évi második féléves ülésünkön, ahol más-más szempontok szerint osztottuk meg egymással és az igazgatóság képviselőjében megjelent Somogyiné Dr. Gerliczky Judit osztályvezető asszonnyal tapasztalatainkat.

Legfontosabb napirendünk a Közalkalmazotti Szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) aktualizálása volt, hiszen a korábbi, 2013. évi rendelkezések felett eljárt az idő, a vonatkozó jogszabályok (a Munka törvénykönyve és a Közalkalmazottak jogállásáról szóló

törvény) megváltoztak. A Szabályzat november közepén került aláírásra, ezt követően pedig megküldésre az ügykezelést használó munkavállalók részére. Az igazgatóság egységvezetői a számítógépes hozzáféréssel nem rendelkező dolgozók részére is elérhetővé teszik a Szabályzatot.

Az ülés további témája volt, hogy a szervezet valamennyi munkavállalójának anonim módon is lehetősége legyen eljuttatni javaslatait - a Tanácson keresztül - a szervezet vezetéséhez. Ennek gyakorlati megvalósítása folyamatban van, melyről várhatóan jövőre adunk további tájékoztatást.

A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság valamennyi munkavállalójának Áldott, Békés Karácsonyi Ünnepeket és sikerekben gazdag Boldog Új Évet kíván a Közalkalmazotti Tanács!

30 éve történt az 1995-ös karácsonyi árvíz – Bodnár Gáspár nyugalmazott igazgató emlékei

Sárosi Adrienn szakágazati vezető

1995. december végén a Felső-Tiszán és mellékfolyóin – a Szamoson, a Túron és a Krasznán jelentős árhullám sorozat vonult le, amelyek az igazgatóság összes védvonalán árvízvédelmi készütség elrendelését eredményezték. A Tiszán nem csak rendkívül magas vízzal, hanem szokatlanul hosszú tartóssággal (1995. december 24. - 1996. január 07.) vonult le az árvíz a folyó felső szakaszán.

Harminc év távlatában nehéz visszaemlékezni, hogy mi történt az igazgatóság és a vízgyűjtő területén, különösen úgy, hogy 1993 és 2001 között igen sok árvíz vonult le területünkön. Megosztaná velem emlékeit az 1995-ös árvízről?

Milyen meteorológiai helyzet előzte meg az eseményeket?

Komoly csapadéktevékenység zajlott ebben az időszakban a vízgyűjtőn, egy mediterrán ciklon tavaszi időt hozott kiterjedt csapadéktevékenységgel. A vízrajzi szakcsoport folyamatosan készítette az előrejelzéseket, már akkor is dolgoztak a csapadék előrejelzésekből. Elrendeltük az árvízvédelmi készütséget. Emlékszem a kollégák tavaszi ruhában vonultak ki a védelmi központba, aztán szokatlanul, rendkívül gyorsan hűlt le a levegő. Olyannyira gyorsan változott az időjárás, hogy még hasonlóval sem találkoztam. Ennek az lett az eredménye, hogy a kiterült víz megfagyott a területen. A jég összeszakította a véderdőinket tönkretéve az új telepítéseket és az addigi munkákat. Nagyon megmaradt egy kép az emlékeimben egy jégbe szorult őzikéről, akinek a kimentése sajnos sikertelen volt.

Fontos megjegyezni, hogy előrejelzett árvízszintek (LNV +50 cm) nem következtek be. Megvolt a lehetősége annak is, hogy találkozik a Tisza és a Szamos árhulláma, ami szintén hatalmas problémát jelentett volna. Végül LNV-40-50 cm-en mértük a tetőzést, így jelentős beavatkozásokra

Bodnár Gáspár nyugalmazott igazgató

csak ott volt szükség, ahol komoly árvízi jelenségeket tapasztaltunk.

Melyek voltak ezek?

Rendkívüli készütség volt elrendelve, 500 méterenként két segédőr teljesített figyelőszolgálatot. Abban az időben 1.000-1.500 emberrel volt szerződése az igazgatóságnak segédőri feladatok ellátására, így a környező települések lakói is közreműködtek. Volt többek között talpszivárgás, csurgás és fakadóvizek is. Komolyabb jelenségek a Vásárosnamény és Záhony közötti szakaszon, a zsilipeknél fordult elő. Ellennyomó medencét és szorítótöltést kellett építeni a kitörő víz megállítására, mert komoly szivárgási jelenségeket tapasztaltunk.

Az akkori 100-150 fős Védelmi Osztagot kirendeltük, ők Vásárosnaményban a művelődési központ nagytermében voltak elszállásolva, vaságyakat, matracokat vittünk. Szívélyesen fogadták a kollégákat, hiszen 1993-ban szintén itt voltak. Emlékszem, hogy a szakácsok majd megfagytak, ahogy főzték a finom

babgulyást (olyannyira hideg lett), míg kollégák a nem túl pihentető alvásaikra is visszaemlékezhetnek.

Ha jól tudom a nyári gáttal kapcsolatban is szükség volt beavatkozásokra. Mi történt pontosan?

Komoly problémát jelentett, hogy a nyári gát karbantartottsága nem volt megfelelő. A műtárgyak, melyek ki- és visszavezetik a vizet szintén nem voltak kielégítőek. A problémák a tartós terhelés miatt jelentkeztek. Átvágással nyitottuk meg a gátakat. Később ezek a védművek már nem lettek helyre állítva.

Miben volt más ez az árvíz, mint az előzőek?

Leginkább abban, hogy nem jött meg az a víz, amire vártunk, ami rendkívül pozitív, míg 2001-ben nagyobb víz is jött, mint amire számítottunk. A vízgyűjtő teljesen lefagyott és a csapadék később már csak hó formájában érkezett.

Akkor lépett hatályba az 1995. évi vízügyi törvény, 1996. január elsejétől a Védelmi Bizottság elnöke a me-

gyei közgyűlés elnöke lett, de gördülékenyen folyt tovább a munka. Minden védelmi szakaszon készültség volt elrendelve, a Tiszán és a Szamos-Kraszna torkolatánál is rendkívüli helyzet volt. Mindez hozzájárult ahhoz, hogy a későbbi árvizeket megfelelően kezeljük.

Korábban is jó volt a kapcsolat az önkormányzatokkal és a társszervekkel, vagy ez a jogszabályi környezet megváltozását követően erősödött meg jobban?

Már 1993-ban megerősödött. Az emberek alkalmazkodtak ahhoz, hogy árvíz veszélyeztetett területen élnek, így mindenben készségesen segítettek, a polgári védelem és az önkormányzatok szerepvállalása már akkor is jelentős volt.

A kapcsolattartás, a hírközlés nagyon érdekesen valósult meg. Akkor kurbilis, tekerős telefonon tartottuk a kapcsolatot, így jutott be az információ a területekről. Határvízi együttműködést tekintve írásban, telexen küldték az ukrán kollégák a jelentésüket napi egy, maximum két alkalommal.

Összeségében az információ begyűjtése volt a legnehezebb feladat. Ma már felfoghatatlan, de még nem voltak elterjedve mobil telefonok, a táskás alakú telefonokból is alig volt néhány az igazgatóságoknál.

Egyik fontos feladat volt, hogy elrendeltük a postákon az éjjel-nappali készenléteket az árvízzel érintett településeken. Akkor úgy történt a telefonálás, hogy a központban megkértem reggel, vagy délelőtt Tiszabecset és 1-2 órán belül tudták kapcsolni a polgármestert. Később a MATÁV-tól kaptunk kölcsön mobiltelefonokat, amiket az érintett védelemvezetőknek osztottunk ki. A gáton lévő vezeték hírközlést később megszüntettük, mert az alumínium árának emelkedésével egyre megszaporodtak a lopások. Nem volt még korszerű radar rendszer sem, az csak 2003-ban épült ki, az operátorok plexi labból rajzolták az eső vonulását. Nagyon más világ volt '95-ben.

Ha már határvízi kapcsolatokról esett szó. Volt példa Ukrajna felé kitelepítésekre?

Van olyan szakadási helyszín és olyan lokalizációs helyzet, amikor a Beregi felső régiókból csak abba az irányba lehet kimenekíteni a lakosságot.

Kisvarsány 1995. 10. 28. (Fotó: Balázs Attila, MTI)

Erre akkor is fel voltunk készülve, de ilyenre még nem volt példa.

Nagyon jó volt egyébként a kapcsolat az ukrán és román kollégákkal egyaránt. Lehetőségeikhez mérten az előírásokon túl is szolgáltatottak adatokat, ami sokat segített a helyzet megítélésén.

Milyen volt az akkori védelmi szervezet?

Hasonló volt, mint a mai. A védelmi törzs a Központi irodaépület 113-as szobájában foglalta el a helyét. A védelmi tervek is itt voltak, hogy könnyen hozzáférhetőek legyenek. Innen írták a napi jelentéseket, majd küldték tovább. Ha jól emlékszem akkor alakult ki a Védelmi Információs Rendszer próba verziója, de ekkor még minden kézírással működött, védelmi naplókat kellett vezetni óra, percre pontosan.

1993-tól, amikor főmérnök lettem, védelemvezető-helyettes voltam. Egyre komolyabb események jelentek meg a vízgyűjtőn. Országosan kb. 20.000 vízgyűjtő dolgozó volt, majd átszervezésekre került sor, így maradt 5.000 fő, ami rendkívül kevesnek bizonyult. De ha a mai létszámadatakra gondolok, az ágazati létszám ezt most sem haladja meg, emellett az igazgatóság állománya is csak 400 fő körül mozog.

Milyen fejlesztések indultak meg ezt az árvizet követően? Mi volt a hozadéka?

Azok a gátak, amik megépítésük óta semmilyen fejlesztésen nem estek át, sem magassági, sem geometriai értelemben - kivéve a Tivadarnál történt gátszakadás helyszínén - azoknak olyan terhelést kellett volna kibírni, ami már ekkor sikertelen védekezést eredményezhetett volna, de mindenképpen komoly munkára lett volna szükség a kivédéséhez.

Kellett a szerencse is ahhoz, hogy ne történjen nagyobb baj.

Az 1995. évi karácsonyi nagy árvizek a kormányzat figyelmét ráirányították az árvízmentesítés jelentőségére és fontosságára. A Kormány meghozta 2060/1996. (III.13.) határozatát a Tisza és a Körösök mentén folytatott árvízvédekezés tapasztalatairól és a szükséges intézkedésekről.

1996-ban elkészült a Felső-Tisza-vidéki Árvízvédelmi rendszer fejlesztési koncepciója, ami egy lökést adott ennek a problémakörnek, majd 1997-ben Katona Kálmán miniszter úr megtette az első kapavágásokat Tarpa-Badalónál és innen kezdődött a fejlesztési munka, ami elsősorban a töltések magasztását és erősítését jelentette. Ez pedig később átgyűrűzött a Vásárhelyi Terv továbbfejlesztése c. programba, utat és teret adva a víznek, megjelentek az árvízi tározókkal kapcsolatos fejlesztési elképzelések. Közben pedig folytak a töltésfejlesztések, új mértékadó árvízszintek jelentek meg.

Szakmailag mi volt az a momentum, ami mély nyomott hagyott Önben ebből az időszakból?

A legfontosabb, amit ki tudnék említeni, az összetartás és a különböző szervezetek közötti közös munka és együttműködés volt, ami a későbbi nagy árvizek elleni küzdelmet is meghatározta. Emellett a külföldi kapcsolatok is nagyon jók voltak, mely azóta is tovább erősödött.

Érdeemes megemlíteni Kiss Péter Ernőt, aki néhány perces műsorokat készített a régi nagy árvizekről, a védekezésben résztvevők nyilatkozatait is felhasználva.

Köszönöm szépen a beszélgetést!

A vízügyi szolgálat 70 éve (1953-2023)

A Vízügyi Közlemények különszáma (Könyvismertetés)

Dr. Szlávik Lajos professor emeritus

A vízügyi szolgálat 2023. október 1-én ünnepelte megalakulásának 70. évfordulóját. A jeles eseményről a Vízügyi Közlemények különszámot jelentetett meg, amely az eltelt idő szakmai történetét vette górcső alá. A csaknem másfél éves munka eredményeként egy tekintélyes, 612 oldalas könyv született. Anyagának összegyűjtését, megírását és kiadvánnyá szerkesztését dr. Szlávik Lajos vette vállára. Részfeladatok tekintetében segítségére voltak: Fejér László, Pesel Antal, Reich Gyula és dr. Váradi József. Munkájuk nem lehetett volna eredményes, ha nem vették volna igénybe a 12 vízügyi igazgatóság munkatársainak segítségét.

Nem csak a szakágazatok tevékenységének fejlődésére tért ki a szerzők figyelme, hanem az intézményrendszer alakulására, az ezeket befolyásoló jogszabályi változásokra, valamint a nemzetközi vízügyi kapcsolatokra, a vízügyi kutatás, oktatás-képzés helyzetére és a vízügyi feladatokkal kapcsolatos szakmai szervezetek tevékenységére is. A kiadvány lapjain megjelenik az állami feladatok ellátásának háttere, a

Dr. Szlávik Lajos a könyv bemutatóján Nyíregyházán

közfoglalkoztatási rendszer tanulságainak elemzése, és a létesítmények fenntartási és üzemeltetési ráfordításainak alakulása.

Az országos áttekintéseket a területi vízügyi szervezetek, az igazgatóságok bemutatása kíséri. Miközben nagyon sok hasonlóság van a feladataik között, minden egyes vízügyi igaz-

gatóságnál eltérő ezek hangsúlya. A könyvben minden egyes igazgatóság kronológiai szerkezetben mutatja be saját fejlődésének „mérőköveit”. A monográfiát gazdag kép-, térkép- és ábraállomány, valamint mellékletek sora teszik teljessé. A szolgálat 1948-2023 közötti kronologikus eseménytörténete mellett itt kaptak helyet az országos jelentőségű vízkárelhárítási események összefoglalói, a vízügyi igazgatóságok területét, működését, és tevékenységét bemutató adatok, valamint a vizekre vonatkozó jogszabályok listája, a fontosabb fogalom-meghatározások, illetve a rövidítések és a forrásmunkák jegyzéke.

A kötetben az 50 éves Magyar Környezetvédelmi és Vízügyi Múzeum, vagyis az esztergomi Duna Múzeum, illetve a Környezetvédelmi és Vízügyi Levéltár rövid története is olvasható. Az összefoglaló munka – az OVF és a vízügyi igazgatóságok összefogásával – összesen 1.100 példányban jelent meg. Digitálisan is elérhető, mégpedig a https://library.hungaricana.hu/hu/collection/vizugy_VizugyiKozlemenyek/ címen.

A Magyar-Ukrán Vízminőségi Szakcsoport laboratóriumi szervezeteinek munkatalálkozója

Veres József osztályvezető

A Szakcsoport alaptevékenysége a Tisza közös határszakasz vízminőségének folyamatos figyelemmel kísérése és a vízszennyezések kezelése. A labortevékenység keretében szükséges a folyamatos párbeszéd, a Magyar és az Ukrán szabályok összehangolása érdekében.

A találkozón részt vettek:

A Magyar Fél részéről:

- Veres József szakcsoport vezető - FETIVIZIG
- Varga Attila határvízi titkár – FETIVIZIG
- Molnár Lajos laborvezető - Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal
- Bató Zsolt Flórián szakértő - Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal

Az Ukrán Fél részéről:

- Ignat Karina laboratóriumvezető Tiszai Vízügyújtó-gazdálkodási Igazgatóság
- Zaszidko Maria laboratóriumvezető Dnyisztrovszki Vízügyújtó-gazdálkodási Igazgatóság
- Petrik Jarina csoportvezető Dnyisztrovszki Vízügyújtó-gazdálkodási Igazgatóság
- Batrak Natalija hidrobiológus Kárpátaljai Megyei Hidrometeorológiai Központ.

A találkozó keretében az alábbi témákról volt szó:

A munkatalálkozó résztvevői

- Az elmúlt években a laboratóriumi intézmények esetében több szervezeti és személyi változás történt. A Felek bemutatták szakértőiket és ismertették tevékenységeiket.

- A találkozó fő feladata a Magyarország és Ukrajna Határvizekkel kapcsolatos vízgazdálkodási kérdésekkel foglalkozó Kormány meghatalmazottak XXVI. ülészakán meghatározott feladat „A Felek szakértői végezzék el a szabályzat 3.-6. mellékleteinek aktualizálása” végrehajtása volt.

- Ezek a mellékletek tartalmazzák a Tisza közös határszakaszain végzett vízvizsgálatok paraméterkörét, a vizsgálati módszereket, szabványokat és vizsgálatok gyakoriságát.

- A jelenleg érvényes szabályzatot 2016-ban fogadták el a kormány meghatalmazottak.

- Az elmúlt közel tíz évben jelentős változások történtek a monitoring tevékenységben.

- A Felek megállapodtak abban, hogy a 2026. márciusáig a mellékletek aktualizálását elvégzik.

- A két laboratóriumi szervezet között megegyezés született, hogy összeméréseket nem végeznek, helyette az akkreditációkhoz szükséges eljárásrendben végzett mérések eredményeit fogadják el kölcsönösen.

- A program keretében a szakértők analitikai módszerekről is egyeztettek

A találkozó rendkívül konstruktív volt. Ilyen jellegű egyeztetésekre évenként szükség van a változó jogszabályi és szervezeti háttér miatt.

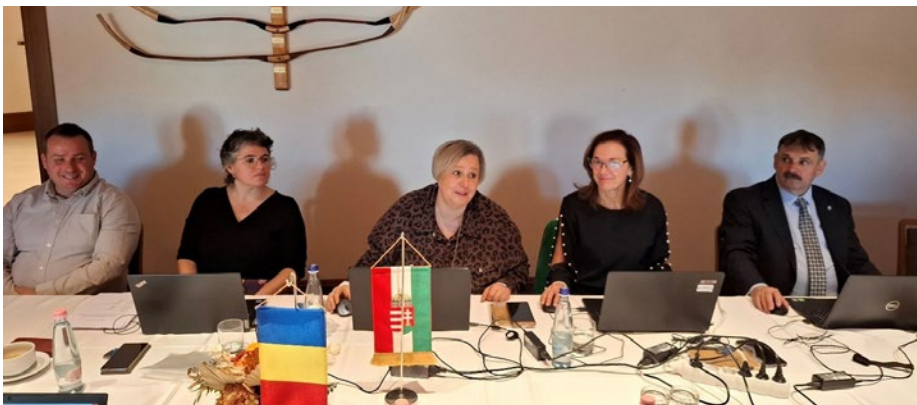
Értekeztek a Magyar-Román Vízminőségi Albizottság tagjai

Veres József osztályvezető

A Vízminőségi Albizottság feladata a magyar-román határt alkotó, vagy a határ által átmetszett vízfolyások vízminőségi állapotának figyelemmel kísérése, valamint a vízminőség idő-

beli változásának értékelése, az ehhez szükséges módszertan meghatározása, figyelembe véve az EU Víz Keretirányelv és az ahhoz kapcsolódó direktívák előírásait.

A vizsgálatokat végző szervezetek a mintavételeket a következő vízfolyásokon végzik: Túr, Szamos, Kraszna, Ér-csatorna, Berettyó, Sebes-Körös, Fekete-Körös, Fehér-Körös és Maros.

Munkában az albizottság szakértői

A vízmintavételeket mindkét Fél, havonta, saját területén hajtja végre, a magyar Fél a hónap első hetében, a román Fél a hónap harmadik hetében. A fizikai, kémiai, biológiai vizsgálatokat a Felek saját laboratóriumukban végzik.

A vizsgálandó jellemző paraméterek: oxigénháztartás, tápanyagháztartás, sóháztartás jellemzői, egyéb fizikai, kémiai jellemzők, nehézfémek és összes cianid, elsőbbségi és egyéb veszélyes anyagok, biológiai jellemzők és vízhozam.

A vízminőség értékelésére évente kerül sor. Minden egyes, mindkét Fél által elvégzett, fizikai, kémiai és biológiai vizsgálat eredményeit, vízfolyásonként összesítő táblázatban rögzítik, az eredményeket a határértékekkel összehasonlítják és a tendenciákat vizsgálják.

A találkozón a Magyar-Román országhatárral metszet vízfolyások vízminőségével foglalkozó szakértői, laborszervezetek és vízügyi igazgatóságok munkatársai vettek részt.

A Magyar Fél részéről:

- Némethy Tímea Zsuzsanna - Vízminőségi Albizottság vezetője
- Gnant Boglárka - határvízi titkár
- Domonkos Szabolcs - szakértő
- Veres József - szakértő
- Patakiné Holló Ildikó - szakértő
- dr. Pópity-Tóth Éva - szakértő

A Román Fél részéről:

- Elena ȚUCHIU - Vízminőségi Albizottság vezetője
- Anna Erzsébet ROMAN- határvízi titkár
- Simona Olimpia NEGRU - szakértő
- Constanța MOLDOVAN - szakértő
- Carmen-Emanuela DOICIU - szakértő
- Alexandru-Szilárd FEKETE - szakértő
- Melinda HÁRÁGUȘ - szakértő
- Cecilia Dana BUDA - szakértő
- István GERGELY - szakértő
- Georgeta-Cristina POJAN - szakértő.

Napirendi pontok az alábbiak voltak:

1. A „Szabályzat a Magyar-Román határt alkotó, vagy a határ által átmetszett folyókon a vízminőség követésére” című Szabályzatban foglalt teljesítésének áttekintése
2. A „Szabályzat a Magyar-Román határt alkotó, vagy a határ által átmetszett vízfolyásokon a rendkívüli veszélyes szennyezések káros hatásainak megelőzése, elhárítása, csökkentése és ellenőrzése esetén követhető eljárásra” című Szabályzatban foglalt teljesítésének áttekintése
3. A Felek szakértőinek kölcsönös tájékoztatása az Albizottság tevékenységét érintő folyamatban lévő projektekről
4. Egyebek

A szakértők megállapították, hogy a „Szabályzat a Magyar-Román határt alkotó, vagy a határ által átmetszett folyókon a vízminőség követésére” című Szabályzatban foglaltakat 2024-ben teljesítették.

2025. október 14-17. között, Felsőbánya (Baia Sprie) településen került sor a Magyar-Román határt alkotó, vagy a határt metsző folyók vízminőségét felügyelő laboratóriumok közötti összehasonlító vizsgálatok értékelése céljából tartott találkozóra.

A laboratóriumok közötti összehasonlító vizsgálatok során az analiti-

kai mérésekre vonatkozóan a fizikai és az általános kémiai paraméterek, a fémek és specifikus szerves mikro-szennyezők és a biológiai mutatók tekintetében minden résztvevő laboratórium (2 magyar és 5 román) „kiváló” minősítést ért el.

A mintavételi összemérésben 2 magyar és 5 román laboratórium vett részt, mely során minden résztvevő laboratórium „kiváló” minősítést kapott.

A 2024-es év vízminőségét tekintve, a vizsgált jellemzők közül összességében 20%-ot meghaladó mértékű javulás 44%-ban, míg romlási folyamat 12%-ban állapítható meg a 2016 és 2020 közötti referenciaidőszakhoz viszonyítva. A fentiek alapján a Magyar-Román határt alkotó, vagy a határ által átmetszett vízfolyások minősége átlagosan megtartotta javuló tendenciáját.

Az Albizottság kiemelt feladata a rendkívüli vízszennyezések kezelése is. A Felek kölcsönösen tájékoztatták egymást a Szamoson 2025.05.21-én bekövetkezett hulladék levonulásról és a parajdi sóbányában történt, a Maros felső vízgyűjtőjét ért havária eseményről. A parajdi esemény megítélésében a Felek eltérő álláspontot alakítottak ki.

A Felek szakértői aktualizálták a fizikai, kémiai minőségi mutatók elemzési módszereit, valamint a biológiai mutatóinak mintavételi eljárásrendjét.

A találkozóról jegyzőkönyv készült, melyet magyar részről Némethy Tímea Zsuzsanna a Vízminőségi Albizottság vezetője, román részről Elena ȚUCHIU a román küldöttség vezetője ír alá.

A találkozó a viták ellenére jó hangulatban zajlott. A program végén az albizottsági vezetők megköszönték a szakértők elmúlt időszakban végzett kiemelkedő munkáját.

A jegyzőkönyv átadása aláírást követően

Szakmai tanulmányúton jártunk Ausztriában

Dajka István osztályvezető, **Filep Gyula** szakaszmérnök, **Varga Attila** határvízi titkár

„Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz összehangolt vízgazdálkodási intézkedésekkel és árvízkezeléssel csökkentő megelőző tevékenységgel a határokon átnyúló Batár-Palád-Túr vízgyűjtőn” („AdaptWater”) című projekt részeként 2025. szeptember 30. és október 05. között – a Tiszai

Az ukrán és a magyar szakértőket a REVITAL GmbH ügyvezetője (Klaus Michor) és a Vízgazdálkodási és Kultúrmérnöki részleg igazgatója (Stephan Senfter) fogadta. A REVITAL GmbH 35 éve alakult, Ausztria egyik vezető integrált tervezőirodája, amelynek Lienz közeli központju-

tapasztalataikat a vízkészletek kezeléséről, valamint a vizek kártételei elleni védekezés szervezéséről. Ezután a REVITAL GmbH szakemberei szemléletes előadásai következtek a folyógazdálkodással, illetve folyórevitalizációval kapcsolatos térségi projektekről a tervezéstől a megva-

A völgyben tör utat magának a Dráva

Vízgyűjtőgazdálkodási Igazgatóság (a továbbiakban: TVI) mint vezető partner szervezésében – a FETIVIZIG és a TVI vízügyi szakemberei közös tréningen és tanulmányúton vettek részt az ausztriai Lienz városában, a REVITAL Integrative Naturraumplanung GmbH tervezőintézetnél. A rendezvény célja az volt, hogy elősegítse a nemzetközi tapasztalatcserét és a gyakorlati tapasztalatok átadását a fenntartható vízgazdálkodás terén.

Az 1242-ben városi rangot kapott Lienz Ausztria Tiroli tartományában, a Dráva és az Isel folyók találkozásánál fekszik, 12 ezren lakják.

kon kívül Dornbirnben, Salzburgban és Linzben vannak kirendeltségei. A weblapon is olvasható egyik mottójuk: „Az integratív együttműködés örömeivel és a jövő főbb kérdéseinek, mint az éghajlatváltozás, a természeti veszélyek és a biodiverzitási válság mély megértésével vállaljuk a felelősséget a jövő fenntartható alakításáért.”

Az első napon a résztvevők bemutatkozását követően a magyar és az ukrán szakértők ismertették a Tisza vízgyűjtőjének - kiemelten a Batári és a Palád-Csécsei öblözet közös érdekeltségű területeinek - vízgazdálkodási sajátosságait, megosztották

lósítási. Kihangsúlyozták, hogy a munkák során a mérnök, az ökológus, a biológus, a tájépítész, a településmérnök végig szorosan együttműködve dolgozik, ugyanis a művek létesítése és fenntarthatóságának biztosítása mellett az ökológiai potenciál növelése, illetve maximalizálása is a fő célok közé tartozik.

Elmondták, hogy a tervezés kommunikációt jelent az ügyfelekkel, más szakterületekkel, és az érintett polgárokkal. A tervezői és a szakértői munkák során fontosnak tartják az EU Direktívákban – úgymint a Víz Keretirányelvben, az Árvízi Irányelvben, a Biodiverzitási Stratégiában és a

Csoportkép a tanulmányút résztvevőiről

Természet Helyreállítási Rendeletben – lefektetett elvek és követelmények betartását és alkalmazását. A numerikus modellezés alkalmazása náluk mindennapos dolog. Nemcsak a lefolyás hidrodinamikai modellezését végzik, hanem modellezik a mederben a hordalékmozgást is, sőt a különböző beavatkozás esetén bizonyos biomarkerek (pl: hal- és rákfajok) változását is előre tudják jelezni. Hidraulikai modell segítségével optimalizálják a folyóban kiépített, kövekből, fatörzsekből és fa cölöpökből álló vízgazdálkodási mű hatékonyságát.

Bemutatták a modern technikai eszközöket és berendezéseket is, amelyekkel a tervezőintézet mérnöki felméréseket végez a térbeli tervezés, a hidrológiai modellezés, a tervben elképzelt folyamatok (pl: mederváltozás) nyomkövetése és ellenőrzése céljából. A terepi felméréshez többféle drónt használnak. A LIDAR-ral felszerelt drón a víz alá is „lelát” a víz tisztaságától függően.

A Drávát és mellékfolyóit, a Möll és az Isel folyót a múltban erősen szabályozták, sok helyen új mederbe kényszerítették, sőt idővel vízerőműveket is építettek. A megnövekedett vízsebesség és a duzzasztók alatti hordalékszegénység miatt a meder jelentősen lemélyült. (Ezzel a problémával a Tisza és a Szamos esetén is találkozhatunk.)

Ma próbálják ezeket a problémákat kiküszöbölni úgy, hogy ahol a környezet adottságai megengedik. Az árvédelmi töltéseket áthelyezik, ezzel teret adva a folyóknak hagyják kanyarogni, sőt vezérárkok nyitásával

az ágakra szakítást még elő is segítik, visszaadva a vízfolyások eredeti arculatát. Az ágakat úgy alakítják ki, hogy a lerakott hordalékot árvíz idején felvegye és tovább szállítsa a folyó. Ezzel az árvíz kockázat is hatékonyan csökkenthető, a medermélyülés is elkerülhető. Az igénybe vett területekért kártérítést fizetnek, vagy csereterületet adnak. A tervezésbe szükség szerint bevonják a Bécsi Egyetemet, vagy más kutatóintézetet is. A kivitelezés alatt ökológiai építéssel foglalkozó területek végeznek. A körültekintő modellezések és tervezés ellenére előfordul, hogy a meder nem az elképzelések szerint változik. Ilyenkor – szakfelügyelet keretében – az új helyzethez igazodó optimalizálást, vagyis újratervezést hajtanak végre. Így végül elérik a remélt célt, még ha több időbe (és több pénzbe) kerül is az eredetileg tervezettnél. Természetesen a változásokat az érintettekkel folyamatosan leegyeztetik.

Meglepő módon a talajvízszint méréseik azt mutatták, hogy egyes folyószakaszokon a folyó és a talajvíz között nincs kapcsolat (vagyis nem képes a mederből a víz leszivárogni) a mederben bekövetkező erőteljes kolmatáció miatt. A villámárvizek arrafelé sem ismeretlenek, amikor az árral jelentős görgetett hordalék is levonul a fás uszáddal együtt, amelyet kezelni kell. Hordalékfogó gátra is mutattak példát, ahol még törpe vízerőtelepet is működtetnek a kialakított mini vízlépcsőnél.

A következő napon – gyönyörű őszi időben – tanulmányutakra került sor az Isel, a Dráva és a Möll folyók mentén különböző tervezett, építés

alatt álló és már megvalósított projekthez. A helyszínen megtekinthetjük – az intézet által röptetett drón segítségével a levegőből is – a kavicsporondokon elágaztatott folyómedreket a Dráván és az Isel folyón, a kialakított új nagyvízi medreket és árvédelmi töltéseket, egy kiegyenlítő tározó szegmensgátas elzárását és hallépcsőjét a Möll folyón, egy kis hegyvidéki árvíztározó hordalék és fauszadék megfogására is alkalmassá átalakított gátját, valamint egyéb vízvédelmi létesítményeket. A csodálatos alpesi táj, a zöld legelők a legelésző szarvasmarhákkal, a gleccserek és a folyók kristálytiszta vizének látványa is varázslatos élmény volt. A bejárásunk során közel 170 kilométert tettünk meg az Isel, a Möll és Dráva mentén. Nem láttunk egyetlen PET palackot vagy más háztartási hulladékot sem, csak a folyók tiszta vizét és a gondozott legelőket, mezőgazdasági területeket és kiválóan fenntartott utakat.

A tanulmányút szakmailag nagyon hasznos volt, kitűnő lehetőséget biztosított a projektpartnerek közötti szakmai és baráti kapcsolatok ápolására is. Jó példákat láthattunk arra, hogy hosszútávon is fenntartható projektek sikeres megvalósítása interdiszciplináris megközelítés – vagyis több szakterületen dolgozó szakemberekből álló csapat összehangolt, hozzáértő munkája –, továbbá az érintettek bevonása és jó hozzáállása, no meg elegendő erőforrás bevonása nélkül nehezen elképzelhetők. A szakmai munka mellett – szabadidőnkben, valamint az oda-, és a visszaúton – lehetőségünk volt kulturális nevezetességeket is megtekinteni, közös sétákat tenni Linz belvárosában, kirándulást tenni Salzburgban.

Köszönjük vezetőinknek, hogy lehetőséget adtak a részvételre, az ukrán munkatársaknak a szervezést és a vidám pillanatokat, az osztrák szakembereknek a kiváló felkészültséget és a partnerséget!

A Debreceni Egyetem hallgatói jártak nálunk

Ambrusz László szakmai főtanácsadó

Ez év októberében ismét igazgatóságunkon tették látogatást a Debreceni Egyetem hallgatói és oktatói. A közel 40 hallgató vízgazdálkodási és környezettechnológiai mérnök (BSc), környezetgazdálkodási agrármérnök (MSc), illetve mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnök (MSc) szakon tanul. Érdekes volt, hogy a hallgatók több, mint fele külföldi származású, távoli országok szülőtte - így az előadások angol tolmácsolással történtek.

A fent említett szakokon tanulók jelentős óraszámában hallgatnak le egyetemi tanéveik alatt mezőgazdasági vízhasználatokkal, belvíz- és aszálykezeléssel, valamint hidrinformatikával kapcsolatos tantárgyakat.

Az egyetemisták a Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat vásárosnaményi telephelyén az igazgatóság adottságairól, a folyóinkon érkező kommunális hulladék elleni védekezésről, valamint a Tisza-Túr tározó vízpótló rendszeréről hallgathattak meg egy-egy előadást. Ezt követően a szakmai nap területi programmal folytatódott. A vendégek megtekintették a jándi üzemi kikötőben kihorgonyozott úszóműveket, a Tisza-Túr tározó beeresztő műtrágyát és vízpótló szivattyútelepét, továbbá a Túr torkolati bukót.

A hallgatók a Tisza-Túr tározó Beeresztő műtárgyánál

Az oktatók a nap végén megköszönték a közös programot, mely érdekes és hasznos információval látta el a hallgatókat és megígérték, hogy két év múlva újabb évfolyamokkal térnek vissza.

Bízunk benne, hogy az egyetem és a vízügyi igazgatóság együttműködése a jövőben még szorosabb lesz, hozzájárulva a sikeres felsőfokú vízügyi kép-

zéshez és akár közös szakmai munkához, kutatáshoz is (igazgatóságunk bekapcsolódott óraadóként az oktatásba és ez évben már az államvizsgán is részt vehettünk, mint bizottsági tag). Az utánpótlás egyébként kiemelt feladat: nagy szükség van vízgazdálkodáshoz értő szakemberekre a gyakorló gazdálkodói körben, a kutatás, tervezés és szakértés területén, de az államigazgatásban is!

Idén is köszönthette a Mikulás gyerkőceinket

Fülöp Zoltán PR munkatárs

Az elmúlt év sikerén felbuzdulva 2025-ben újra ellátogatott hozzánk a Mikulás. Az időpont maradt a „rég”, újra egy december 3-i délutánra hívtuk össze a vízügyesek apraját és nagyját. Az idei évben is a Nyíregyházi SZC Vásárhelyi Pál Technikum működött

közre és biztosította számunkra a rendezvény helyszínéül az iskola tornatermét, hogy a több, mint 70 gyermek és szüleik önfeledten kapcsolódhassanak. Meg kell említenem még igazgatóságunk lelkes önkénteseit is, akik nélkül (ilyen minőségben) nem való-

sulhatott volna meg a rendezvény. Számítunk rájuk a jövőben is.

A legutóbbi fellépés nagy sikerére való tekintettel újfent ellátogatott hozzánk a Miki Mini Party elnevezésű trió, akik idén is megmozgatták a lelkes közön-

A Mikulás köszöntötte a gyerekeket

seget és óriási hangulatot varázsoltak oda. A Mikuláslány és a Krampuszlány rendszeresen díjazta a legügyesebb, vagy éppen legaktívabb kis és nagy táncosokat. Az előadás végéhez közeledve a szülők a gyerekek ellen vívott szoros küzdelemben (ha csak kicsivel is de) alul maradtak, mely harc végén kisorsolták, hogy kitől kapnak a

gyerekek ajándékot. Mindenki legnagyobb meglepetésére a Mikulás lett a nyertes.

Az eredményhirdetést követően be is toppant a nagyszakállú a legkisebbek legnagyobb örömére. Elfoglalta helyét a fenyőfa melletti fotelben, szólt néhány kedves szót a gyere-

kekhez, majd egyesével magához hívta őket és a vers, vagy ének meghallgatása után szaloncukorral és Mikuláscsomaggal kedveskedett nekik. Voltak olyan gyerekek, akik rajzzal kedveskedtek a Télapónak. Akik már megkapták a csomagjukat, azok kipróbálhatták az arcfestést, illetve csillámtetoválást kérhettek, valamint volt lehetőség egy iglura emlékeztető buborékház kipróbálására is. Emellett nagyon népszerűek voltak a szivacslovó „fegyverek”, melyekkel „Grincsekre” lehetett vadászni. Ezen felül a gyerekek fa ügyességi játékokkal is játszhattak, de a legkisebbeknek babasarok is ki volt alakítva. A rendezvény teljes ideje alatt „svédasztal jelleggel” pogácsa, friss gyümölcsök, sós és édes ropogtatnivalók, valamint forró tea állt a csipet-csapat rendelkezésére.

A tapasztalataink alapján a Mikulás idén sem jött hiába, hiszen sok jó gyereket talált a „vízügyes gyerekek” között, így megígérte, hogy jövőre is ellátogat hozzánk. Addig is legyen mindenki nagyon jó, hogy minél több ajándékot hozhasson 2026-ban is a fehérszakállú.

Nagy vízügyes elődeink

Farkasné Galyas Nóra igazgatási referens, Somogyi Csaba területi felügyelő

Mint ismeretes, az igazgatóság 1953-as megalakulása előtt térségünk folyószabályozási, ár-és belvízmentesítési munkáit az ún. Társulatok látták el. Ebben a cikkben a Felsőszabolcsi-Tiszai Ármentesítő és Belvízszabályozó Társulat és a Nyírvíz Szabályozó Társulat három kiválóságának állítunk emléket.

Bolgár László főmérnök

Bolgár László 1892. december 14-én született Pozsonyban. 1915-ben szerzett mérnöki diplomát a Budapesti Műszaki Egyetemen. 1918-ban kezdte vízügyi pályáját a Felsőszabolcsi-Tiszai Ármentesítő és Belvízszabályozó Társulathoz. Kezdetben szakaszmérnök, központi főmérnök, majd 1942-től igazgató főmérnök volt. Vezetői tevékenységét nehezi-

Bolgár László

tették a súlyos belvízkárok, majd a háború pusztításait kellett helyreállítani (hidak, töltések, telefonhálózat). 1948-ban a Társulatok államosítása után a Nyíregyházi Ár-és Belvízvédelmi Kirendeltség vezetőjének választották. 1953-ban a Nyíregyházi Vízügyi Igazgatóság megalakulásakor az igazgatóság műszaki vezetőjévé nevezték ki. Nyugdíjazásáig Budapesten a Vízügyi Tervező Irodánál dolgozott irányító tervezőként. 1977. november 23-án hunyt el. Leánya Bolgár Judit a Vízügyi Történeti Gyűjteménynek adományozta szeretet édesapjáról készült „Apám” című szobrát.

Kriston Ferenc társulati igazgató

Kriston Ferenc 1881. január 3-án született Kemecsen. Elemi iskoláit is

itt végezte, majd Egerben érettségizett. Budapesten, a Műegyetemen szerzett mérnöki diplomát 1903-ban.

A diploma megszerzése után Nagy Izsó vállalkozónál dolgozott az Eger-Putnok vasútvonal építésén. 1905-ben került Nyíregyházára, ahol a Kisvasutak Rt-nél volt ügyvezető igazgató-főmérnök. Vasutat, állomásokat tervezett és építtetett. 1907-ben kötött házasságot Egert Máriával.

1908-ban lépett a Felsőszabolcsi Tiszai Ármentesítő és Belvízszabályozó Társulat szolgálatába, szakmérnöki beosztásba. Ebben a pozícióban számos partvédmű és a Lónyay-főcsatorna zsilipjeinek építését vezette. Irányította a távbeszélő hálózat átépítését, őrházakat létesített. 1918. február 1-én a Társulat igazgató-főmérnökévé választotta. Vezetőként a legnehezebb időszakban irányította a Társulat ár és belvízvédelmét. Az ő érdeme, hogy a Társulat 1930-ban Kisvárdáról Nyíregyházára helyezte át a székhelyét. Rövid betegség után 1942. január 30-án hunyt el Nyíregyházán. Érdemeit a Társulat 1942. február 21-én tartott rendkívüli választmányi ülésén méltatták:

„mint tisztviselő mindig hivatása magaslatán állott, élete végéig hű maradt a társulathoz, önzetlen kötelességtudással; mint ember megszerettette magát örökös jó kedélyével, mindig bizakodó világnézetével, de

Kriston Ferenc

maga iránt is tiszteletet követelő határozott egyéniségével”

Szeszich Lajos társulati igazgató-főmérnök

Szeszich Lajos

Szeszich Lajos 1836. szeptember 23-án született Pécsen. Diplomát a Budapesti József Nádor Műszaki Egyetemen szerzett. Nyíregyházára nősült és 1864-ben ide költözött. Ott találjuk a VIII.sz.ff / Ér folyó/ kiadásánál, mint irányító mérnököt. 1876. május 10-én a nyíri érdeeltség a társulássá alakulást feltételelesen elhatározta. Szeszich Lajos mérnököt bízták meg az érdekelt birtokosok névjegyzékének összeállításával, és az árterületek kimutatásának elkészítésével. 1889-ben a Társulat igazgató-főmérnökévé nevezték ki. Irányítása mellett a főcsatornák torkolati szakaszán lévő árvédelmi töltések magasztása is megtörtént. Nagy szerepet vállalt a Felsőszabolcsi és a Nyíri Társulatok árterének elhatárolásában, ami jelentős esemény volt a térség vízgazdálkodása szempontjából. 1876-1908-ig dolgozott a nyíri vizek szabályozásán. A választmány elhatározta, hogy megfesteti Szeszich arcképét. A nagyméretű (114x82 cm) díszes arany ráámában lévő képet 1902-ben készítette Zahoray János, a kor neves portréfestője. A portrét a Vízügyi Történelmi Gyűjteményben őrizzük. 1908 őszén vonult nyugdíjba, majd nem sokkal később, 1909 március 30-án hunyt el. Halála alkalmából – a társulati véleményező bizottság

ülésén - gróf Vay Gábor a Felsőszabolcsi Társulat miniszteri biztos me ltáta érdemeit. Nyíregyházán, a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság mindig kiemelt figyelmet fordított a jogelőd vízügyi társulatok egykori vezetői emlékének ápolására, tetteik méltó módon történő bemutatására.

Már hagyomány, hogy Mindenszentek alkalmából Szeszich Lajos, a Nyírvíz Szabályozó Társulat alapító mérnök-igazgatójának, Bolgár László, a Nyíregyházi Vízügyi Igazgatóság hajdani műszaki vezetőjének, valamint Kriston Ferenc, a Felsőszabolcsi Tiszai Ármentesítő és Belvízszabályozó Társulat igazgató-főmérnökének sírgondozását is elvégezzük Nyíregyházán az Északi temetőben.

A sírhelyek rendbetétele során a Nyíri Szakmérnökség rendszeresen gondoskodik a síremlékeket veszélyeztető növények és vadhajtsók kivágásáról, az oszlopos növényű tuják felmetszéséről, valamint az elmúlt időszakban keletkező zöldhulladék összegyűjtéséről.

Nincs tökéletes élet, de Mi megtölthetjük pillanatokkal

Labant Sándorné Felső-Tisza Nyugdíjas Klub Egyesület elnöke

Ugyan már az év vége felé közeledünk, de a klub tagjai legalább olyan nagy lelkesedéssel vesznek részt a programokon, mint akik soha nem fáradnak el.

A kétnapos szeptemberi szakmai program után egy napra ismét útra keltünk. Az időjárás nem fogadott bennünket a keblére, mert 2025. október 21-én a Szilvásváradra szervezett kirándulásunkon is végig csepergett az eső, de ez sem szegte a jókedvünket, mi vízügyesek vagyunk, nem félhetünk a víztől. A Szalajka-völgyben a Fátyol-vízeséshez - amit sajnos nem láthattunk, mert kiszáradt - az erdei kisonnattal mentünk fel. A csapatból néhányan ezt választották a visszaútra is, de a többség gyalogosan tette meg a közel 3 km utat. Megtekintettük a Kárpátok Őre emlékhelyet, egy hatalmas fából készült szobrot. Szilvásváradon megnéztük a híres Kerek Református templomot és az Orbán-ház helytörténeti kiállítást.

Októberben LEGO gyárlátogatáson vettünk részt, mely igazi kis csoda volt a hatalmas területen és még kulcstartót is készíthettünk. Szintén ebben a hónapban a Városi Nyugdíjas Szövetség támogatásával, de az Alvégesi Honvéd utcai Nyugdíjas Klub szervezésében rendezték a minden évben megszokott szellemi vetélkedőt, melyre Klubtagságunkból 3 fővel nevezünk, amit a 15 indulóból, nagyon magas pontszámmal nyertek meg a lányok. Már hagyomány, hogy az első helyezett rendezzi a következő évi vetélkedőt, így 2026-ban igen nagy feladat lesz ez számunkra, mivel nemcsak helyszín biztosítása, de az egész szervezés, a teljes lebonyolítás a mi teendőnk lesz.

Novemberben, mint minden évben, részt vettünk a Megyei Nyugdíjas Szövetség szervezésében megrendezett Tüdőgyulladás elleni sétán Sóstón, ahol a csónakázó tavat és egy kis parkot is körbe sétáltunk. Nagy élmény volt, hogy két óvodában is mese felolvasáson jártunk, összesen 15 fővel a népmese világnapja

Csoportkép Szilvásváradon a Szalajka-völgyben

alkalmából. Az elmúlt időszakban két színházi előadást is láthattunk.

A klubban is pezseg az élet, szülinaposok köszöntése, kocsonya, majd liba zsíroskenyér-lila hagymával party, kvízzjáték. A Megyei Nyugdíjas Szövetség által szervezett „Őszi bál” is részt vettünk, hiszen ebből támogatják a kerek házassági évfordulós tagok ünnepi köszöntését. A Klub tagságából is két házaspárt fognak köszönteni. Ismét megyünk a Búza utcai és az Etel közti óvodában mézeskalács sütésre és díszítésre. Készülünk menni a Krúdy moziba 2025. december 3-án egy újabb film megnézésére. Közös részt veszünk Nyíregyházán és Mátészalkán is az Adventi gyertyagyújtáson és az azt követő ünnepi műsoron. Nagy öröm hogy sokan jelentkeztek az „Ünnepre hangoló” elnevezésű programunkra. Lelkesen készülünk, hiszen egy kis műsorral fogjuk meglepni társainkat, emellett szervezzük a műsort, a díszítést, az ebédet és sok minden mást. Készülünk a Városi Nyugdíjas Szövetség által szervezett kerek születésnaposok köszöntésére és a Megyei Nyugdíjas Szövetség által szervezett kerek házassági évfordulósok köszöntésére is, hiszen mind kettő ünnepségben érintettek vagyunk.

Lassan itt az év vége és bizakodva nézünk a 2026-os évre. Köszönjük az igazgatóság vezetésének az eddigi támogatását és csak reménykedünk benne, hogy ez a jövőben is kitart. Igazán mozgalmal és izgalmas év volt az idej, úgy gondoljuk, hogy a megkezdett úton haladunk majd tovább. A klub teljes tagsága és az elnökség is mindent megtesz azért, hogy ez a nagyszerű kis közösség további igazán szép és mozgalmas programokkal működjön tovább. Ismételni tudom csak magamat, hogy nagyon jó volna, ha a friss nyugdíjas volt munkatársaink is csatlakoznának ehhez a közösséghez. Szívesen várjuk és kérjük, jöjjenek közénk, hiszen sokat számít ez mindenkinek. Nem szabad bezárkózni fontos a „valahová tartozás”.

Nagyon szép, Áldott Ünnepeket és Sikerekben Gazdag Boldog Új Évet kívánunk!

Köszönöm szépen, hogy a klubban folyó életről is írhatunk mindig a Felső-Tisza lapban.

**Az elő- és hátlapon megjelenő fotókat készítette:
Paragh Tamás és Ambrusz László**

**Szerkesztő bizottság tagjai: Lucza Zoltán, Ambrusz László, Sárosi Adrienn
Tervezés, nyomdai kivitelezés: Fülöp Zoltán**

**Felelős kiadó: Kató Sándor igazgató • Minden jog fenntartva
Copyright © 2025 FETIVIZIG • www.fetivizig.hu**